

UNIVERZITA KARLOVA
KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA
Katedra pastorálních oborů a právních věd

SM Bernadeta Hana Bednaříková OSF

**Evangelizační potenciál Školy
života a evangelizace JL
ve světle učení papeže Františka**

Bakalářská práce

Vedoucí práce: doc. Dr. Ludvík Dřímál, Th.D.

Praha 2019

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 5. června 2019

SM Bernadeta Hana Bednaříková OSF

Bibliografická citace

Evangelizační potenciál Školy života a evangelizace JL ve světle učení papeže Františka: bakalářská práce / SM Bernadeta Hana Bednaříková OSF; vedoucí práce: doc. Dr. Ludvík Dřímál, Th.D. Praha, 2019. 50 s.

Anotace

Evangelizační potenciál Školy života a evangelizace JL ve světle učení papeže Františka

Touto bakalářskou prací bych ráda přiblížila české věřící veřejnosti, zvláště mladým lidem, francouzskou Školu života a evangelizace Jeunesse-Lumière a představila ji jako velmi přínosný evangelizačně-formační počín vhodný pro prohloubení osobní víry mladého člověka a také neotřelý způsob, jak šířit Kristovo evangelium v současné společnosti. Působení a činnost školy JL chci nahlížet ve světle učení a výzev současného papeže Františka. V závěrečné části práce zmíním divadelní představení Zraněný Pastýř jako konkrétní ukázkou činnosti absolventů školy a jejich přátel na území naší republiky.

Klíčová slova

Papež František, Škola života a evangelizace JL, Daniel Ange, evangelizace, mládež

Abstract

The evangelization potential of the School of Life and evangelization Jeunesse-Lumière in the light of proclamations and teaching of the pope Francis

By this bachelor thesis, I would like to bring the French School of Life and Evangelization Jeunesse-Lumière closer to the Czech catholic public and to introduce it as a very beneficial evangelistic-formative initiative helping to deepen young people's personal faith and as a novel way to spread the gospel of Christ in the present society. I would like to approach the work and activity of the School JL in the light of teaching and proclamations of the present pope Francis. In the last part of the thesis I will mention the performance the Wounded Shepherd as a concrete example of an activity of the school graduates and their friends in our country.

Keywords

Pope Francis, evangelization, young people, School of Life and Evangelization JL, Ange

Počet znaků: 84 953

Poděkování

Ráda bych poděkovala Duchu svatému za jeho inspiraci a panu doc. Dr. Ludvíkovi Dřimalovi, Th.D. za pečlivé a trpělivé vedení mé bakalářské práce. Můj dík patří také P. Petrovi Benešovi a ostatním českým absolventům školy JL, kteří mi pro psaní této práce poskytli podporu a podnětné rady.

Obsah

Úvod.....	9
1. Učení papeže Františka týkající se evangelizace	10
1.1. Evangelii gaudium (Radost evangelia).....	10
1.1.1. Struktura exhortace Evangelii gaudium	11
1.1.2. Františkovo pojetí evangelizace	11
1.2. Františkovy homilie.....	14
1.2.1. Františkova kázání z Domu sv. Marty	15
1.2.2. Další Františkovy homilie	17
1.3. Františkovy promluvy, audience, rozhovory.....	19
1.4. Několik podnětů z apoštolské exhortace „Christus vivit“	22
1.4.1. Žádoucí přístupy v pastorační mládeži.....	23
1.4.2. Povzbuzení k mladým pro jejich současnou evangelizaci	24
1.5. Shrnutí	25
2. Mezinárodní škola života a evangelizace Jeunesse-Lumière.....	27
2.1. Vznik školy.....	27
2.1.1. Osoba zakladatele	28
2.2. Ideové základy a principy školy JL	30
2.3. Formační nabídka školy vůči mladým	34
2.3.1. Formační nabídka pro mladé prvního roku.....	34
2.3.2. Formační nabídka pro starší	36
2.3.3. Duchovní doprovázení	37
2.4. Evangelizační praxe školy.....	38
2.4.1. Evangelizační praxe ve školách	39
2.4.2. Evangelizační praxe během modlitebních večerů.....	39
2.5. Zraněný pastýř — specifická aktivita absolventů školy.....	40
2.5.1. Nástin dějové linie příběhu a jeho evangelizační přesah	41
2.6. Shrnutí	43
3. Pokus o zhodnocení praxe školy vzhledem k požadavkům papežova učení ...	44
3.1. Kritéria hodnocení.....	44
3.2. Porovnání ideového zaměření školy JL s vytyčenými kritérii	44
3.3. Shrnutí	46
Závěr	47

Seznam použitých zkratek	48
Seznam literatury	49
Přílohy	51

Úvod

Ve své bakalářské práci jsem se rozhodla zpracovat téma týkající se naplňování poslání evangelizovat tak, jak je realizuje francouzská Škola života a evangelizace Jeunesse-Lumière a porovnat její praxi s výzvami a učením současného papeže Františka v této oblasti života církve. Zabývat se tímto tématem mě napadlo v důsledku krátké návštěvy v prostorách školy ve Francii, kde jsem mohla vidět, jak přínosné je její působení pro mladé křesťany. Dalším faktem, jež přispěl k volbě tohoto tématu, byla osoba papeže Františka, který od svého nástupu do úřadu římského biskupa horlivě povzbuzuje křesťany k činnosti na poli evangelizace. V neposlední řadě k mému rozhodnutí přispěla také má osobní náklonost k lidovým misiím a k práci mezi mládeží i mé sympatie k francouzskému národu.

Po prvotním shromáždění a zběžném průzkumu dostupných zdrojů papežových výroků k evangelizaci se domnívám, že by škola JL mohla svou praxí dobře odpovídat na výzvy, které papež František směřuje na adresu věřících. Tuto svou hypotézu chci podložit detailnější analýzou jak Františkova učení o evangelizaci v současném světě, tak rozбором ideových principů, na nichž je Škola života a evangelizace JL vybudována.

V první kapitole své práce se tedy zaměřím na papežovy texty, homilie a další promluvy, které poslouží k vytvoření ucelenější představy o tom, jak František evangelizaci v dnešním světě pojímá. Podkladem pro zpracování této kapitoly mi byly Františkovy exhortace, knihy rozhovorů a záznamy jeho ústních projevů na webových stránkách České sekce vatikánského rozhlasu. Druhou kapitolu práce věnuji detailnějšímu popisu francouzské školy JL a její formační a evangelizační praxi. Pro sepsání této kapitoly mi posloužily materiály, které jsem získala v archivu školy JL a další, které mi ochotně poskytli čeští absolventi školy JL. Kapitulu zakončím kratším popisem evangelizační aktivity realizované českými absolventy školy na našem území. V poslední kapitole práce se pokusím o srovnání Františkova pojetí evangelizace s ideovými principy a praxí školy JL.

Cílem mé práce je zhodnotit evangelizační potenciál a zaměření školy. Srovnáním chci posoudit, zda je praxe školy v souladu s učením papeže Františka a zda svým absolventům pomáhá lépe uchopit misijní poslání církve a je přínosná pro šíření evangelia v dnešní společnosti.

1. Učení papeže Františka týkající se evangelizace

Od roku 2013, kdy na stolec sv. Petra usedl papež František, sledují členové Římskokatolické církve i široká veřejnost, jak tento papež poutavým a neotřelým způsobem přitahuje pozornost věřících k aktuálním problémům a výzvám, kterým v této době čelí církev i naše společnost. Jsme svědky jeho projevů, homilií, kázání či rozhovorů, můžeme se začíst do různých dokumentů (listů, encyklik, exhortací atd.), které papež věřícím píše a skrze to všechno pocítit, jak František pečuje o svěřené stáde: jak je vede, napomíná, povzbuzuje a někdy i burcuje k zanechání zaběhaných schémat v uvažování a jednání.

V tomto širokém spektru Františkových dokumentů, názorů, postojů a rozhovorů se zaměřím na linii vztahující se k evangelizaci, poslání církve a jejích členů šířit radostnou Kristovu zvěst v časově-kulturním kontextu dnešní civilizace, která se jeví stále více pod vlivem snahy o udržení prosperity a konzumního stylu života západních velmocí.

1.1. Evangelii gaudium (Radost evangelia)

Apoštolskou exhortaci o hlásání evangelia v současném světě předal papež věřícím v listopadu 2013, závěrem Roku víry, v němž církev více rozjímal a stavěla si před oči pravdy, které vyznává a věří. Věřící lid byl veden k meditaci jednotlivých článků Credo — vyznání křesťanské víry a nad hloubkou jednotlivých pravd vyznávaných o Bohu, jeho identitě, vlastnostech a záměrech zjevených v plnosti Ježíšem Kristem, mohl upevnit svou víru či znovu objevit nádheru sebeodevzdání se Bohu, který sám se plně člověku vydal a odevzdal. Zároveň v tomto roce proběhla biskupská synoda o nové evangelizaci, jejíž závěry papež František do hloubky promýšlel, včlenil je do celku uvažovaného tématu a svými komentáři vtiskl vzešlému textu nové exhortace Evangelii gaudium dynamiku, která byla v dosavadních církevních dokumentech tak nezvyklá. Vznikl text burcující laiky i církevní hierarchii, dokument završující nejenom roční úsilí o znovunalezení křesťanské identity, ale také hledání směru pro církev v dalších desetiletí.

1.1.1. Struktura exhortace Evangelii gaudium

Co se týče formálního členění apoštolské exhortace EG, je text rozdělen do pěti kapitol, které shrnují sedm základních bodů¹:

- reforma církve v misijním slova smyslu,
- pokušení pastoračních pracovníků,
- církev chápána jako Boží lid, jenž evangelizuje,
- kázání a jeho příprava,
- začlenění chudých,
- mír a společný dialog,
- duchovní motivace pro misionářské nasazení.

Těmito tématy vytyčuje papež František pro současnou církev určitý evangelizační styl, k němuž vybízí všechny věřící v každé jejich činnosti, aby se tak stali aktivními a radostnými hlasateli Kristova evangelia v tomto světě.²

Na základě přijatého křtu se každý člen Božího lidu stává učedníkem, kterému je svěřeno poslání. Každý pokřtěný bez ohledu na svoji funkci v církvi či stupeň vzdělání své víry je aktivním subjektem evangelizace...Nová evangelizace musí implikovat novou angažovanost každého pokřtěného...neboť zakusil-li někdo skutečně Boží lásku, která je jeho spásou, nepotřebuje moc času k přípravě na její hlásání...Každý křesťan je misionářem, nakolik se setkal s Boží láskou v Ježíši Kristu. (EG 120)

1.1.2. Františkovo pojetí evangelizace

V čem spočívá tento „nový“ evangelizační styl? Proč je tento text burčující a zároveň tak přitažlivý? Protože při jeho četbě je čtenář konfrontován s velmi konkrétním papežovým pojetím evangelizace spočívající na několika základních opěrných bodech, které lze označit těmito klíčovými pojmy:

- **Evangelium jako zdroj radosti:** už v názvu exhortace lze vysledovat, co papež František vidí jako základní motiv pro každou evangelizační činnost: je to radost, radost pramenící z osobního setkání s Ježíšem, která člověka uschopňuje a téměř nutí sdílet s ostatními onu zkušenost odpuštění, lásky a spásy, kterou Boží syn vydobyl a nabídnul člověku.

¹ EG 17.

² srov. EG 18

Radost evangelia naplňuje srdce i celý život těch, kdo se setkávají s Ježíšem. Ti, kdo přijímají spásu od něj, jsou vysvobozeni z hříchu, ze smutku, z vnitřní prázdnoty a z osamění. S Ježíšem Kristem se vždycky rodí a obnovuje radost. (EG 1)

- **Chápání misie:** další klíčovou skutečností, skrze kterou papež povzbuzuje věřící k angažovanosti na poli evangelizace, je připomenutí Ježíšova poslání apoštolům a také vybidnutí věřících k evangelizační činnosti i přes riziko neúspěchu.

Evangelizace je poslušností Ježíšovu misijnímu poslání: „Jděte tedy, získejte za učedníky všechny národy, křtíte je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého...“³ (EG 19)

...my všichni jsme povoláni k tomuto novému misionářskému „vyjití“...jsme pozváni přijmout toto povolání – vykročit z vlastního pohodlí a mít odvahu vydat se do všech periferií, které potřebují světlo evangelia. (EG 20)

Vyjděme, vyjděme nabídnout všem život Ježíše Krista...Je mi milejší církev otlučená, zraněná a špinavá proto, že vyšla do ulic, než církev, která je nemocná svou uzavřeností a pohodlností, s níž lne ke svým jistotám. (EG 49)

- **Dynamika „vycházení“:** papež František následně konkretizuje, jak má evangelizující společenství ve svých projevech vypadat, jako by vytyčil „postup“, kterého se věřící mají při hlásání evangelia držet. Vybízí je, aby se chápali iniciativy (po vzoru našeho Pána, který nás předešel v lásce), zapojovali se do každodenní všední reality druhých, kráčeli v jejich blízkosti, doprovázeli je a s trpělivostí čekali na plody, které zvěstované slovo přinese. Sílu k tomu všemu mají věřící nacházet ve slavení liturgie, jejíž krása je také oslavou evangelizačního působení a zdrojem nového povzbuzení k sebe-darování.

Radost evangelia, která naplňuje život společenství učedníků, je radost misijní. Zakouší ji dvaasedmdesát učedníků, kteří se vrátili s radostí ze své mise (srov. Lk 10,17)...Tato radost je znamením, že evangelium bylo zvěstováno a přináší plody. Vždycky však vykazuje dynamiku exodu a daru, dynamiku vycházení ze sebe, dynamiku putování a opakovaného rozsévání, vždy dál a dál. (EG 21)

³ Mt 28,19-20.

- **Důvěra v Boží lásku ke každému člověku:** při evangelizaci papež František také vybízí k postoji úcty k druhému člověku pramenící z důvěry v Boží lásku ke každé lidské osobě.

Každá lidská bytost je předmětem nekonečné Pánovy něhy a v jejím životě přebývá sám Pán. Ježíš Kristus daroval na kříži svou drahocennou krev za každého člověka. Bez ohledu na jakýkoliv vzhled je každý nesmírně posvátný a zasluhuje si naši lásku a naše odevzdání. (EG 274)

- **Smysl pro tajemství:** podle papeže Františka je pro každého misionáře nezbytné mít v srdci vnitřní jistotu a přesvědčení, že Bůh může působit za jakýchkoli okolností, i přes zdánlivé neúspěchy a odmítnutí, které někdy v evangelizaci věřící zažívají.

„Smysl pro tajemství“ znamená s jistotou vědět, že ten kdo se z lásky obětuje a dává Bohu, určitě bude plodný (srov. Jan 15,5)... Možná Pán využije našeho vynaloženého úsilí, aby vylil své požehnání na jiném místě světa, kam se nikdy nedostaneme... My se zcela odevzdáváme, ale nedožadujeme se viditelných výsledků. Víme pouze, že naše sebe darování je potřebné... Krácejme co nejušilovněji vpřed, ale nechme, aby našemu úsilí dal plodnost on tak, jak chce. (EG 279)

- **Rozhodná důvěra v Ducha svatého:** dle papežových slov je tato důvěra potřebná pro uchování živé misijní horlivosti; důvěřovat, že sám Duch sv. věřícím přijde na pomoc v jejich slabosti či evangelizační bezradnosti.

Taková velkorysá důvěra se však musí živit, a proto ho musíme ustavičně vzývat. On nás může uzdravit ze všeho, co oslabuje naše misijní úsilí... Není větší svobody než nechat se vést Duchem, zřít se veškerých výpočtů a snahy všechno ovládat a dovolit, aby nás on osvěcoval, vedl, orientoval a posouval tam, kam si on přeje. On dobře ví, co je v každé době a v každé chvíli třeba. (EG 280)

Tyto opěrné body Františkova pojetí evangelizace „zastřešuje“ vše prostupující naděje, jež je zdrojem víry i dynamického apoštolátu věřících a k níž všechny vyzývá. Papež nabádá k postoji naděje, která věří, že věci je možné měnit a že žádná temnota a zlo ve světě nejsou definitivní.

Zároveň varuje křesťany před nedůvěrou, pesimistickou mentalitou a fatalismem, jež přímo zabraňují misijnímu nasazení věřících a brání radostné evangelizaci.

Někteří lidé se nevěnují misijnímu poslání, protože jsou přesvědčeni, že se nemůže nic změnit, a proto je zbytečné se snažit...S takovou mentalitou nelze být misionáři. Tento postoj je záluďnou výmluvou, aby člověk mohl zůstat ve svém pohodlí, ve své lenosti, nespokojeném smutku a v sobecké prázdnotě. (EG 275)

Jako lék nabízí návrat ke vzkříšenému Kristu, který je základ křesťanské radosti a počátek každého hlásání. Pramení z něj síla, která nemá v tomto světě obdoby a která Boží spásonosné dílo dovede přes všechny projevy zla a smrti v tomto světě do vítězného konce.

Budou se dít mnohé ohavnosti, nicméně dobro vždy vzklíčí znovu a rozšíří se. Denně se ve světě rodí krása, která povstává proměněna dějinnými dramaty. Hodnoty mají vždy tendenci znovu se objevit v nových podobách a lidská bytost skutečně již mnohokrát znovu povstala ze situací, které se jevíly jako nezvratné. To je síla vzkříšení a každý hlasatel evangelia je nástrojem této dynamičnosti. (EG 276)

Toto papežovo misijní nadšení, neutuchající povzbuzování věřících ke sdílení své víry, horlivost ve sdílení radosti Kristova evangelia a naléhavost, s níž apeluje na věřící, aby se probrali z letargie bezpečného a pohodlného života uvnitř církve, se pokusím sledovat i v ústním papežově projevu.

1.2. Františkovy homilie

V této podkapitole uvedu několik Františkových homilií, ve kterých se zamýšlel nad evangelizačním posláním církve a věřících. Jako zdroj mi posloužily internetové stránky České sekce Vatikánského rozhlasu (www.radiovaticana.cz).

V první podkapitole se zaměřím na homilie, které papež pronesl při svých pravidelných mších sv. z Domu sv. Marty — ač se fakticky jedná o homilie, jsou na stránkách uvedeny v podrubrice s názvem kázání. Pro jasnější odkaz na zdroj ponechám v názvu podkapitoly výraz kázání, ale v dalším textu již budu používat terminologicky správný výraz homilie.

1.2.1. Františkova kázání z Domu sv. Marty

V této podkapitole se zaměřím na homilie papeže Františka, které pronesl v kapli Domu sv. Marty při svých pravidelných ranních mších svatých. Při zpracování dostupných textů jsem mohla sledovat Františkovu systematičnost a neutuchající povzbuzování ke svědectví víry.

➤ Nelze evangelizovat bez dialogu⁴

Pro lepší názornost své nauky opírá často papež František svůj výklad o příklady osob z evangelií nebo církevní historie. Vícekrát se vrací k jáhnovi Filipovi a jeho rozhovoru s etiopským hodnostářem. (srov. Sk 8,26-40) Na jeho příběhu vyzdvihuje tři křesťanské kvality potřebné k evangelizaci: poddajnost Duchu, dialog a důvěru v milost.

Filip poslechně. Je poddajný Pánovu volání... Nechává všeho a jde. Z toho vidíme, že bez této poddajnosti Božímu hlasu nemůže nikdo evangelizovat, nikdo nemůže zvěstovat Ježíše Krista, hlásá nanejvýš sebe sama.

Nelze evangelizovat bez dialogu. Nelze, poněvadž musíš začít právě tam, kde se dotyčný člověk nachází.... Je třeba ztrácet čas s druhým člověkem, poněvadž Bůh chce, abys mu hlásal evangelium a předal mu tu nejdůležitější zprávu, zprávu o Ježíši. Ale takovému, jaký je, a ne takovému, jaký má být. Takovému jaký je nyní.

Filip udělí Etiopanovi křest, vloží jej do rukou Božích, do Jeho milosti. A tento hodnostář pak bude sám schopen předávat víru, což nám umožňuje lépe chápat skutečnost, že tím, kdo šíří evangelium, je sám Bůh.⁵

➤ Není možné evangelizovat teoreticky, nýbrž „od těla k tělu“⁶

V této homilii papež František vysvětlil, jak Duch sv. vedl jáhna Filipa a chce vést také nás k šíření evangelia. Vytyčil tři etapy na pozadí slov z již zmiňovaného úryvku ze Skutků apoštolů, a to: vstát, připojit se, vycházet z danosti.

Duch je Tím, kdo říká, kam máš jít a přinášet Boží Slovo, Ježíšovo jméno. A začíná pobídkou „vstaň a jdi“ tam a tam. Neexistuje evangelizace uskutečňovaná z pohovky... Buď v pohybu a jdi tam, kde máš to Slovo říci.

⁴ Homilie z Domu sv. Marty, 8. 5. 2014.

⁵ <https://www.radiovaticana.cz/clanek.php?id=20157>, staženo 29. 12. 2018.

⁶ Homilie z Domu sv. Marty, 19. 4. 2018.

Nelze evangelizovat teoreticky. Evangelizace se uskutečňuje tak trochu od těla k tělu, osobně. Vychází z dané situace, nikoli teorie... Tato tři slova jsou pro nás křesťany klíčová. Máme evangelizovat svým životem, svým příkladem a také svými slovy. „Vstát a jít“, „připojit se“ a „vycházet přitom z onoho místa“, konkrétní situace...⁷

➤ **Evangelizace není nábor adeptů⁸**

V dalších homiliích přibližuje papež své pojetí evangelizace na příkladu apoštola Pavla — neúnavného hlasatele, apoštola národů — tentokrát na příběhu Pavlova kázání na athénském Areopagu. (srov. Sk 17,15.22-18.1)

Apoštol národů řeckým občanům nevytýká modloslužebnictví a nezavrhuje je do pekel, nýbrž přistupuje co nejbližší k srdcím posluchačů, vyhledává dialog – a v tomto smyslu je skutečným stavitelem mostů, nikoliv stavitelem zdí...

Církev neroste proselytismem⁹, nýbrž svou přitažlivostí, svědectvím, kázáním, jak nás učí Benedikt XVI. Takový byl Pavlův postoj – hlásat, nedělat nábor.¹⁰

František poukazuje nejen na Pavlův přístup k posluchačům, ale povzbuzuje k misijní aktivitě i přes hrozící riziko omylů a neúspěchu. Na námitky posluchačů odpovídá: „*Pokračujte, když se zmýlíš, povstaneš a půjdeš dál. Tak to na cestě chodí. Ten, kdo raději nikam nejde, aby náhodou nechybil, se mýlí daleko vážněji.*“¹¹

➤ **Evangelizuje se postojem milosrdenství, tedy tím, že se všem stanu vším¹²**

V této homilii se papež František opět odvolává na postoj apoštola Pavla — co to znamená hlásat evangelium a zároveň posluchače varuje před redukováním evangelizace na funkci. (srov. 1 Kor 9,16-19.22b-27)

Bohužel i dnes se vyskytují křesťané, kteří svoji službu žijí jako funkci. Jsou kněží i laici, kteří se holedbají tím, co dělají. Právě to je redukování evangelia na funkci nebo na chloubu... Hlásání evangelia nemůže být vychloubáním, ale – jak vybízí svatý Pavel – „povinností“... Jde o to jít

⁷ <https://www.radiovaticana.cz/clanek.php?id=27519>, staženo 29. 12. 2018.

⁸ Homilie z Domu sv. Marty, 8. 5. 2013.

⁹ Proselytismus je cílené získávání nových věřících pro nějakou náboženskou společnost změnou jejich původního náboženského přesvědčení; je často chápán negativně, jako druh nátlaku.

¹⁰ <https://www.radiovaticana.cz/clanek.php?id=18249>, staženo 29. 12. 2018.

¹¹ <https://www.radiovaticana.cz/clanek.php?id=18249>, staženo 29. 12. 2018.

¹² Homilie z Domu sv. Marty, 9. 9. 2016.

a sdílet život s druhými, provázet na cestě víry, dávat růst na cestě víry... Evangelizuje se postojem milosrdenství, tedy tím, že se všem stanu vším.¹³

➤ **Dokážeme ztrácet čas v nezištné chvále Boha?**¹⁴

Na závěr této podkapitoly chci uvést úryvek z homilie o křesťanské radosti, která vede ke chvále. Papež povzbuzuje k radosti, k radostnosti při hlásání evangelia, což je motiv pro něj tak typický, a zároveň připomíná, že dárce naší radosti je Duch sv.

Právě Duch nás vede a je původcem této radosti, jejím Stvořitelem. Tato radost v Duchu nám dodává skutečnou křesťanskou svobodu. Bez radosti by křesťané nemohli být svobodní, stávali by se otroky svého zármutku. Velký papež Pavel VI. říkal, že evangelium nemohou šířit smutní, nedůvěřiví a sklíčení křesťané. S truchlivým výrazem to zkrátka nejde.¹⁵

Tyto uvedené úryvky z papežových pravidelných homilií jsou jen drobné kamínky v celku pestrobarevné mozaiky, vypovídající o Františkově nadšení pro předávání evangelia.

1.2.2. Další Františkovy homilie

Z pestré škály dalších papežových homilií pronášených při mších sv. v bazilice sv. Petra či na jiných místech světa k různým skupinám věřících bych ráda zmínila ty, v nichž lze najít opětovné povzbuzování věřících k vycházení z bezpečné zóny komfortu ke všem, kteří potřebují zaslechnout zvěst evangelia proměňující srdce i životy.

➤ **Horlivost prvních misionářů nás provokuje**¹⁶

František dává posluchačům za vzor při hlásání evangelia misionáře amerického kontinentu, kteří po osobním setkání s Boží láskou vyšli hlásat na tehdejší periferie.

¹³ <https://www.radiovaticana.cz/clanek.php?id=24351>, staženo 29. 12. 2018.

¹⁴ Homilie z Domu sv. Marty, 31. 5. 2013.

¹⁵ <https://www.radiovaticana.cz/clanek.php?id=18352>, staženo 29. 12. 2018.

¹⁶ Homilie papeže Františka při mši sv., Papežská Severoamerická kolej v Římě, 2. 5. 2015.

Tito učedníci-misionáři, kteří se setkali s Ježíšem, Božím Synem, skrze Něhož poznali milosrdného Otce, byli pohnuti milostí Ducha svatého a zamířili k zeměpisným, sociálním a existenciálním periferiím, aby svědčili o lásce - ti jsou pro nás výzvou!¹⁷

➤ **Hlásejte víru vírou**¹⁸

V této promluvě staví František před oči věřících vzory sv. Petra a Pavla, varuje před uzavřeností vůči světu, který čeká na hlásání a konkrétně se s výzvou ke svědectví obrací na přítomné arcibiskupy.

Chtěl bych dnes uctít odvahu apoštolů a první křesťanské obce; odvahu pokračovat v evangelizaci bez strachu ze smrti a z mučednictví v sociálním kontextu pohanské říše...

Církev či křesťan, pokud nevydává svědectví, nenesse plody. Je mrtvolou myslící si, že žije, suchým stromem bez ovoce, vyschlou studnou bez vody! Církev přemohla zlo díky odvážnému, konkrétnímu a pokornému svědectví svých dětí.¹⁹

➤ **Nebýt profesionály posvátna, nýbrž proroky naděje**²⁰

Papež se také obrací na zasvěcené osoby s varováním před „*pokusem přežít*“ i povzbuzením obnovit správné vnitřní uspořádání duchovního i aktivního života zasvěcených.

Pokusem přežít — je to nešvar, který se může pozvolna zabydlet v nás, v našich komunitách... Směřuje nás dozadu, ke slavným, leč minulým skutkům, které místo toho, aby v nás probouzely prorockou tvořivost zrozenou ze snů našich zakladatelů, vedou zkratkami útěků před výzvami, které dnes klepou na naše brány.

Když Maria vloží Simeonovi do náruče Syna Zaslíbení, stařec začne sdělovat svoje sny. Když dá lidu Ježíše, lid se zaraduje. Ano, pouze to nám bude moci vrátit radost a naději, pouze to nás zachrání před životem v postoji přežívání. Pouze to učiní náš život plodným a uchová život našemu srdci. Dát Ježíše tam, kde má být: Jeho lidu.

Dát Ježíše Jeho lidu znamená mít kontemplativní srdce schopné rozlišovat, kterak se Bůh ubírá cestami našich měst, našich zemí, našich čtvrtí. Dát Ježíše Jeho lidu znamená vzít na sebe kříž svých bratří a pomáhat jej nést. Chtít se dotknout Ježíšových ran v ranách světa, který je raněný a úpěnlivě prosí o vzkříšení... Je prospěšné vycházet ze sebe a připojit se k druhým“ (EG 87).²¹

¹⁷ <https://www.radiovaticana.cz/clanek.php?id=21816>, staženo 29. 12. 2018.

¹⁸ Homilie papeže Františka ze slavnosti sv. Petra a Pavla, bazilika sv. Petra, 29. 6. 2015.

¹⁹ <https://www.radiovaticana.cz/clanek.php?id=22065>, staženo 29. 12. 2018.

²⁰ Homilie papeže Františka na Světový den zasvěceného života, bazilika sv. Petra, 2. 2. 2017.

²¹ <https://www.radiovaticana.cz/clanek.php?id=25168>, staženo 29. 12. 2018.

➤ **Následovat Krista, ne se hrnout dopředu svými vlastními silami²²**

Papež František nejen ke svědectví povzbuzuje, ale dává také konkrétní a praktické rady, jaké má svědectví o Kristu být. V této promluvě se obrací k mladým ze státu Myanmar (bývalá Barma) na jihovýchodě Asie, který je plný politicko-etnických problémů.

Někteří si kladou otázku, jak je možné mluvit o dobrých zprávách, když je okolo nás tolik utrpení...Chtěl bych, aby odtud vyšlo velice jasné poselství... že vy, mladí muži a ženy Myanmaru, nemáte strach věřit v dobrou zvěst Božího milosrdenství, protože má jméno a tvář: Ježíš Kristus.

Pavlova otázka z dnešního prvního čtení zní: „Jak o Něm mohou uslyšet bez hlasatele, který by Jej hlásal?“. Toto je velký úkol, který je svěřen zvláště vám mladým: být „učedníky-misionáři“, posly Ježíšovy dobré zvěsti zejména mezi vašimi vrstevníky a přáteli... Dejte se slyšet! Rád bych vás požádal, abyste křičeli, ale ne hlasem. Chtěl bych, abyste křičeli životem, srdcem, a byli tak znamením naděje pro ty, kdo klesají na duchu, rukou podanou těm, kdo jsou nemocní, přívětivým úsměvem vůči tomu, kdo je cizí, a pečující oporou pro toho, kdo je osamocen.

A jak Pán posílá svatého Ondřeje a jeho bratra Šimona Petra v dnešním evangeliu? „Pojďte za mnou,“ říká jim (srov. Mt 4,19). To je význam toho, co znamená být posláni: následovat Krista, ne se hrnout dopředu svými vlastními silami!²³

Celek Františkových homiliích nabízí bohatou mozaiku papežova učení nejen vůči sledovanému zaměření na evangelizační poslání církve, je především soustavným nástrojem, skrze nějž roste každým dnem jeho pontifikát do plnosti dobrého díla.

1.3. Františkovy promluvy, audience, rozhovory

V této podkapitole budu hledat vyjádření a postoje papeže Františka k evangelizaci, která zazněla během jeho audiencí či promluv a doplním je zmínkami z rozhovoru s P. Antoniem Spadarem SJ, který mezi rozhovory, jež následně vyšly v knižní formě, vnímám jako první ucelený. Závěr bude patřit úryvkům z rozhovoru papeže Františka s mladým novinářem Thomasem Leoncinim, který předcházel Synodě o mladých lidech, jež se konala v říjnu roku 2018.

²² Homilie papeže při mši sv. s mládeží, katedrála v Rangúnu – Myanmar, 30. 11. 2017.

²³ <https://www.radiovaticana.cz/clanek.php?id=26797>, staženo 29. 12. 2018.

➤ **Rodina a evangelizace²⁴**

František se častokrát obrací k rodinám, ať už s povzbuzením nebo jako obhájce jejich práv. Je vidět, že rodina jako základní buňka lidské společnosti a domácí církve mu leží na srdci podobně jako evangelizace. Při této generální audienci propojil obě tato témata.

...rodina žije odpovědnost za sdílení víry, za předávání víry uvnitř i navenek.

Naše města se stala pouští z nedostatku lásky, nedostatkem úsměvu... Úsměv rodiny dovede tuto desertifikaci našich měst překonat. To bude vítězství rodinné lásky... Milující se rodina dovede svým svědectvím lásky rozehřát srdce celého města.²⁵

➤ **Misionáři naděje dnes²⁶**

František systematicky mění křesťanské vnímání pojmu „misionář“: není to jen ten, kdo cestuje do dalekých zemí hlásat Krista, ale je to každý křesťan žijící kdekoli na tomto světě. Během této audience papež vyučuje přítomné, jaké kvality má tedy mít „misionář dneška“: o Bohu má svědčit svou láskou, úsměvem i přívětivostí a ve všech okolnostech pevně věřit v moc Zmrtvýchvstalého, v jehož síle může překonat každé zlo.

Takový je pravý křesťan, nehořkuje a nerozhořčuje se, nýbrž je silou Zmrtvýchvstání přesvědčen, že žádné zlo není nekonečné, žádná noc není bez konce, žádný člověk není definitivně pochybený a každá nenávisť je překonatelná láskou.²⁷

➤ **Skutečné periferie jsou ty, kde není Boha²⁸**

Tak jako papež mění vnímání křesťanů v chápání pojmu misionář, se stejnou trpělivostí a pečlivostí vytyčuje místa — periferie, kam je třeba přinášet radostnou zvěst evangelia.

Periferiemi jsou v prvním smyslu slova např. ty zóny, kterým hrozí, že zůstanou na okraji, mimo svit reflektorů... Je důležité vycházet vstříc druhým, na periferie, které jsou místy, ale především to jsou lidé v obtížných životních situacích.

²⁴ Katecheze papeže Františka na gen. audienci, nám. sv. Petra, 2. 9. 2015.

²⁵ <https://www.radiovaticana.cz/clanek.php?id=22342>, staženo 28. 12. 2018.

²⁶ Katecheze papeže Františka na gen. audienci, nám. sv. Petra, 4. 10. 2017.

²⁷ <https://www.radiovaticana.cz/clanek.php?id=26468>, staženo 28. 12. 2018.

²⁸ Promluva k diecéznímu společenství v Assisi, 5. 10. 2013.

Jedna periferie v mé předchozí diecézi mi působila velkou bolest. Potkával jsem v rodinách střední třídy děti, které neuměly udělat znamení kříže. Toto je periferie!²⁹

➤ **U mne je vždy otevřeno**³⁰

Otázky tohoto rozhovoru směřovaly na Františkovu minulost, jezuitské povolání, vzpomínky, zkušenosti, dále se papež v odpovědích vyjadřoval k aktuálním problémům církve a jejího postavení ve světě, k jeho postojům a osobnímu přístupu k věřícím, hledajícím i těm za „hranicemi domu církve“. Jde o komplexní text, ze kterého vyberu pouze dva momenty: jeden povzbuzující k hlásání evangelia a druhý vystihující Františkův postoj k výchově mladých pohotových k evangelizaci.

„Musíme zvěstovat evangelium na každé ulici, kázat dobrou zvěst Království a svým kázáním také léčit každý druh choroby a zranění...Zvěstování evangelia musí být jednodušší, hlubší a pronikavější.³¹

Ve chvíli, kdy František ze srdce mluvil o výchově dorostu, se vyjádřil: „Vychovávejme je k misii, k tomu, aby dovedli vycházet a jít, aby dokázali být callejeros de la fe (tuláci víry). To činil Ježíš se svými učedníky. Nepoutal je k sobě jako kvočna svá kuřátka. Posílal je! Nemůžeme zůstat zavření ve své farnosti, ve svých komunitách, ve svých farních či diecézních centrech, když tolik lidí čeká na evangelium! Vycházet s posláním. To není pouhé otevření dveří, aby lidé přišli a abychom je uvítali. Znamená to vyjít ze dveří, hledat je a potkávat! Vedme mladé lidi k tomu, aby vycházeli. Jistěže natropí hlouposti. Nebojme se! Apoštolové je už natropili před námi. Vedme je k tomu, aby vycházeli. S rozhodností uvažujme o pastoraci vzhledem k periferiím, vzhledem k těm, kdo jsou nejdál od kostela, k těm, kdo obvykle nechodí do kostela. Oni jsou pozvanými VIP. Jděme a hledejme je na křižovatkách cest.“³²

➤ **Bůh je mladý**³³

Tento rozhovor vznikl v době příprav na Synodu o mladých lidech (proběhla v říjnu 2018) a protože se v následujících kapitolách práce chci zabývat evangelizačním potenciálem školy JL, která je určena právě pro formaci mladých lidí, ráda bych zde uvedla z tohoto rozhovoru několik papežových postřehů

²⁹ <https://www.radiovaticana.cz/clanek.php?id=18928>, staženo 28. 12. 2018.

³⁰ Rozhovor papeže Františka s Antoniem Spadarem S. I. pro časopis *Civiltà Cattolica*, Dům svatého Marty, 19. srpna 2013.

³¹ <https://www.radiovaticana.cz/clanek.php?id=18878>, staženo 28. 12. 2018.

³² FRANTIŠEK, papež. *U mne je vždy otevřeno*. Praha: Paulínky, 2014, s. 94-95.

³³ Rozhovor papeže Františka s Thomasem Leoncinim, Dům sv. Marty, poč. roku 2018.

týkajících se mladých dneška, jejich potřeb a poslání, na něž by právě škola JL mohla být dobrou odpovědí.

Jednou z prvních věcí, na kterou musíme jako rodiče, rodiny či pastýři dbát, je prostředí, v němž je možné zapouštět kořeny, vytvářet vztahy, splétat onu životní síť, díky níž se můžeme cítit doma.³⁴

Mladí lidé by na sebe měli pohlížet jako na členy jedné rodiny. A ti z nich, kterým se podaří vyniknout, objevit cestu, by se měli cítit odpovědní za to, aby o tom druhým dali vědět. Měli by si připadat jako proroci a vyprávět druhým, jak lze konat dobro a tvořit prospěšné věci.³⁵

Božím záměrem je, aby měli mladí lidé poslání. Uzdravení z úzkosti a deprese se odehrává v rovině osobního poslání. Již jsem řekl, že mladí lidé jsou proroky, možná těmi nejdůležitějšími proroky na světě. Posláním mladých je, aby se stali proroky. A aby mohli být proroky, musí si ušpinit nohy prachem cest — musí si umazat rukávy, jít mezi ostatní mladé lidi, kteří hledají smysl života, a pomáhat jim.³⁶

I v těchto mluvených či psaných promluvách a rozhovorech je vidět svěžest a ucelenost papežova myšlení, se kterým nahlíží soudobou realitu světa i církve, pro kterou hledá nové cesty a způsoby hlásání radostné zvěsti.

1.4. Několik podnětů z apoštolské exhortace „Christus vivit“

Koncem března 2019 v průběhu psaní této práce vydal papež František další apoštolskou exhortaci „Christus vivit“³⁷ adresovanou mladým a celému Božímu lidu. V dokumentu obsahujícím 299 odstavců rozčleněných do devíti kapitol papež uvádí, že se nechal inspirovat bohatstvím úvah a vzájemných diskuzí během Synody o mladých lidech v říjnu 2018. Vzhledem k zaměření mé práce zde zmíním několik podnětů týkajících se právě pastorece mladých a priorit v péči o mládež. V druhé části podkapitoly uvedu, k čemu na poli evangelizace papež vybízí mladé a také zbytek církve.

³⁴ FRANTIŠEK, papež. *Bůh je mladý*. Praha: Dobrovský s.r.o., 2018, s. 26.

³⁵ *Ibid.*, s. 49.

³⁶ FRANTIŠEK, papež. *Bůh je mladý*. Praha: Dobrovský s.r.o., 2018, s. 67-68.

³⁷ http://w2.vatican.va/content/francesco/fr/apost_exhortations/documents/papa-francesco_esortazione-ap_20190325_christus-vivit.html, staženo 25. 5. 2019.

1.4.1. Žádoucí přístupy v pastorační mládeži

V exhortaci František povzbuzuje k nové pružnosti v pastorační mládeži, ať už je to změnou dosavadních formačních programů pro mládí, tak i vytvořením nových míst a příležitostí, kde by mladí mohli navzájem sdílet bohatství a krásu svého mládí a také si vzájemně hlásat evangelijní zvěst radosti a nového, plného života s Kristem.

Pastorace mládeže se potřebuje přizpůsobit dnešním mladým, je třeba umožnit jim setkávat se při různých příležitostech, festivalech, které budou nejenom místem formace, ale také prostorem pro sdílení životních příběhů, společné slavení, zpěv a naslouchání osobním svědectvím, místem, kde je možné skrze společenství učinit zkušenost s živým Bohem. (ChV 204)

Dále papež František hovoří o tzv. synodální pastorační mládeži neboli „společném kráčení“ během něhož mohou mladí objevovat a poznávat svá obdarování, povolání a své místo v církvi, to vše v ovzduší spoluzodpovědnosti a uvědomění si, že každý má ve společenství církve svou nezastupitelnou roli. Zároveň uvádí, že v pastorační mládeži spatřuje dvě doplňující se linie, a to hledání (oslovení) mladých a jejich následné dorůstání ve víře. Vyjadřuje také velkou důvěru ve schopnosti mladých na poli evangelizace svých vrstevníků.

Mladí dokáží uspořádat různé festivaly, sportovní akce a umí také evangelizovat skrze sociální sítě různými zprávami, písněmi, videy či dalšími multimediálními prostředky. Jenom je třeba je povzbudit a dát jim svobodu, aby se s nadšením stali misionáři v místech, kde se mládež pohybuje...každý mladý se odváží zasít prvotní semínko radostné zvěsti do tak úrodné půdy jako je srdce druhého mladého člověka. (ChV 210)

Papež se zabývá i konkrétní podobou formace mladých, která nemá opomíjet morální a dogmatickou část, zdůrazňuje však, že těžiště formace musí spočívat na hlásání kérygmatu³⁸ a na zkušenosti bratrské lásky ve službě bližním.

Hodně jsem se tímto tématem zabýval v exhortaci *Evangelii gaudium* a považuji za dobré připomenout, že by bylo závažným omylem myslet si, že v pastorační mládeži je potřeba upustit od hlásání kérygmatu ve prospěch seriózní teologické výuky. Nic není více „serióznější“, hlubší, jistější, hutnější a více moudřejší než tato zvěst. Celé křesťanské vzdělávání je především prohloubením kérygmatu, jehož zvěst je třeba

³⁸ Hlásání jádra evangelijní zvěsti, kterou lze shrnout do čtyř základních bodů:

1) Bůh každého miluje a má s ním dobrý plán. 2) Hříchem je ale každý od dobrého Boha oddělen. 3) V Ježíši Kristu je nabídnuta záchrana a nové spojení s Bohem. 4) Tato záchrana v Ježíši Kristu a nový život z Ducha sv. jsou nabídnuty každému člověku.

si stále více a lépe osvojovat. A proto je nutné, aby do pastorační práce mladých patřil také čas, v němž mohou mladí obnovit a prohloubit svou osobní zkušenost s Boží láskou a živým Ježíšem Kristem. To se může dít skrze rozličné prostředky — ať už jde o svědectví, zpěv, chvíle adorace, rozjímáním Písma sv. či dokonce skrze různé podněty na sociálních sítích. Nikdy však tato radostná zkušenost ze setkání s Pánem nesmí být nahrazována nějakým planým přesvědčováním. (ChV 214)

Velký důraz také papež klade na rozvoj a zlepšení křesťanské schopnosti srdečného přijetí, vytvoření bezpečné, rodinné atmosféry v místech uzpůsobených pro mladé, kteří se zde budou cítit přijati a budou moci zakusit bratrskou lásku, naučí se vzájemně si pomáhat, sloužit jeden druhému, růst v důvěře a odpouštění vedoucí k plnosti lidství a smysluplného života. Tyto komunity se pak stanou místy, kde mladí zakusí, že je možné budovat a vytvářet ušlechtilé mezilidské vztahy.

1.4.2. Povzbuzení k mladým pro jejich současnou evangelizaci

V nové exhortaci papež František znovu podtrhuje kerygmatický základ veškerého hlásání, když všem mladým připomíná prvořadou zvěst stojící na třech základních pravdách (ChV 111-129):

- Bůh Tě miluje.
- Kristus Tě zachrání.
- On žije!

Tato tři pravdivá tvrzení papež dále rozvíjí v četná povzbuzení a ujištění o Boží péči a lásce k člověku, kterou dokládá mnohými citacemi z Písma sv. To vše s touhou dovést čtenáře k vnitřní proměně, jež je od základů obnoví a uschopní být svědky vzkříšeného Krista pro ostatní. Jedině on je jádrem a těžištěm evangelizace a je velmi důležité, jak ho věřící okolnímu světu zrcadlí.

Jestliže se dnes mnoha mladým Bůh, víra a církev jeví jako prázdná slova, jsou přesto velmi citliví k osobě Ježíše, pokud je jim představen působivým a přitažlivým způsobem. Proto je nezbytné, aby Církev nebyla až tak zaměstnána sama sebou, ale spíše tím, jak světu pravdivě zjevit Ježíše Krista. (ChV 39)

K autentickému evangelnímu hlásání je zároveň potřeba i pravdivého svědectví lásky mezi členy církve a také odvahy být nonkonformní k současným společenským trendům.

Je nezbytné, abychom jako členové Církve nepůsobili podivínsky. Všichni z nás musí cítit, že jsme si navzájem blízkými bratry, tak jako apoštolové, kteří „byli všemu lidu milí“ (Sk 2,47) Zároveň se však musíme odvážit být jinými, nabídnout jiné sny a vize než nabízí tento svět, svědčit mu o kráse, štědrosti, službě, čistotě, odvaze, odpuštění, věrnosti svému povolání, modlitbě, úsilí o spravedlnost a společné dobro, o lásce k chudým a přátelství napříč sociálními vrstvami. (ChV 36)

Pro inspiraci, jak žít a svědčit o Kristu v této době uvádí papež František příklady mladých světců, ale zároveň varuje před jejich slepým kopírováním. Povzbuzuje mladé k tvořivosti a důvtipu v hledání nových způsobů jak přinášet radostnou zvěst dnešnímu světu, zvláště v oblasti moderních technologií, v níž vyzdvihuje příklad Božího služebníka Carla Acutise.³⁹

František také připomíná, že to je především Pán, který jako první hledá celý svět; mluví o Ježíšově touze vůči každému mladému, jemuž pokládá stejnou otázku jako kdysi apoštolu Petrovi: „*Šimone, synu Janův, miluješ mě?*“ (Jn 21,16) Otázku, kterou se ptá: „*Chceš, abych byl tvůj přítel?*“ (ChV 250)

A právě toto osobní přátelství s Ježíšem má být hybným motivem evangelizace. František vybízí všechny mladé, aby „*zamilovaní do Krista*“ (ChV 175) hlásali evangelium všude a dosvědčovali ho svým životem.

Jen z těchto několika málo úryvků je vidno, že tato nová Františkova exhortace je opět plná života, povzbuzuje i napomíná, připomíná důležité hodnoty a zásady pro plodný křesťanský život a ukazuje cesty, jak jej dosáhnout; to vše papež píše s pohledem plným naděje upřeným na mladou generaci.

1.5. Shrnutí

Na pozadí textů uvedených v této kapitole vysvítá, že učení papeže Františka ohledně evangelizace je bohaté a hutné. Klade důraz na hlásání evangelia všemi věřícími, a to v duchu radosti, povzbuzuje je k misijní aktivitě v bezprostředním okolí, k odvaze vycházet ze svého pohodlí, i když se třeba potkají s neúspěchy a karamboly, znovu zve křesťany k plnějšímu následování Krista v důvěře v jeho osobní lásku k nim i všem, ke kterým půjdou.

³⁹ Mladý italský teenager, který v roce 2006 zemřel na akutní leukémii, byl fanouškem počítačů, programoval na vysoké úrovni, vytvářel webové stránky a denně se věnoval stříhu videa. Zároveň byl velkým ctitelem Eucharistie. Vytvořil výstavu: Eucharistické zázraky ve světě. Srov.: <https://www.zivotopisysvatych.sk/carlo-acutis-laik/>, staženo 3. 6. 2019

Z Františkova mluveného i psaného projevu lze vycítit „změnu“: jeho postoje, jednání i texty jsou konkrétní, jasné, hovoří otevřeně, nebojí se pojmenovávat problémy či nešvary církve, umí povzbudit a dát příklad. Po vzoru Krista dovede tento papež respektovat svobodu člověka s trpělivě otevřenou náručí, která zve každého ke společenství a sdílení víry, naděje a lásky.

2. Mezinárodní škola života a evangelizace Jeunesse-Lumière

Škola života a evangelizace Jeunesse-Lumière⁴⁰ existuje od roku 1984. V následující kapitole uvedu několik základních informací týkajících se vzniku školy, jejího zakladatele, hlavních principů života ve škole a možných přínosů duchovních i praktických pro život jejích absolventů a také těch, kterým pak následně svým životem hlásají radostnou zvěst.

2.1. Vznik školy

První katolická škola života a evangelizace vznikla v roce 1978 v Kanadě a její zakladatelé se inspirovali v hnutí svobodných evangelických církví Mládí v misii. Od té doby začaly vznikat katolické školy života a evangelizace po celém světě. Na evropském kontinentu byla 30. září 1984 založená P. Danielelem Angem škola JL sídlící v diecézi Digne na jihovýchodě Francie. V roce 1987 na žádost Mons. Rabine přešla škola JL do arcidiecéze Albi na jihu Francie.⁴¹ Škola sídlí nedaleko města Vabre, na samotě v komplexu budov bývalého tzv. malého semináře Pratlong. Škola je určená mladým ve věku od 18 do 30 let.⁴²

Od roku 1994 je škola součástí soukromého sdružení křesťanů původním názvem Společenství sláva Boží (v org. *La Communion de la Gloire de Dieu*), které bylo schváleno arcibiskupem v Albi. Toto sdružení dále zastřešovalo společnost zasvěceného života Radost Boží (v org. *La Joie de Dieu*) a také bratry a sestry v rozptýlení Život Boží (v org. *diaspora fraternelle La Vie de Dieu*). Na tomto základu se v roce 2013 zformovalo Mezinárodní společenství Jeunesse-Lumière (v org. *La Communion internationale Jeunesse-Lumière, Association privée de fidèles*), jež sdružuje všechny tři doposud uvedené uskupení a dále kněžskou komunitu Ježíš, světlo života (v org. *Jesus Lux Vitae*) a také „dceřiné“ školy života a evangelizace vzniklé v dalších zemích.⁴³ V České republice byl v roce 2012 absolventy školy založen Spolek Přátelé Jeunesse-Lumière z.s.

⁴⁰ Dále v textu budu používat zkratku JL.

⁴¹ srov. BENEŠ, Petr. *Formace mládeže ve škole života a evangelizace Jeunesse-Lumière*. Diplomová práce obhájená na CMTF UP Olomouc, 2000, s. 23.

⁴² Status de l'École de vie Jeunesse-Lumière, čl. 1.1.

⁴³ v Polsku: *Ecole d'évangélisation Enfants de la Lumière* (2004); v Itálii: *Ecole d'évangélisation Sentinelle del Mattino di Pasqua* (2007); v Beninu (západní Afrika): *Ecole d'évangélisation Jeunesse-Bonheur* (2014); v Kamerunu (západní Afrika): *Jeunesse-Lumière Cameroun* (2018).

2.1.1. Osoba zakladatele⁴⁴

Jak již bylo uvedeno, školu JL založil P. Daniel Ange, celým jménem Daniel Ange de Maupeou d'Ableiges, který se narodil v Bruselu v říjnu roku 1932. Jeho otec byl důstojník francouzského loďstva a matka pilotkou belgického letectva. Kvůli častému stěhování a vypuknutí druhé světové války navštěvoval Daniel Ange základní školu ve Švýcarsku a střední školu v Anglii. Jako dítě si přál stát se dirigentem nebo závodníkem na lyžích. Dle jeho vzpomínek to byly jediné dvě věci, pro které měl vloh. Ve škole ho řadili spíše k slabším žákům, zřejmě kvůli koktání a jeho plachosti. Snad i proto jej v momentu jeho osobního povolání k následování, které přišlo během společné rodinné modlitby večer 13. července 1946, zaplavila velká vlna dojetí a radosti, že Bůh zve právě jeho – slabého, k životu s Ním a ke spolupráci na Jeho díle spásy.

Po rozlišení, že jej Bůh volá ke kontemplativnímu životu, začal s pomocí rodičů hledat, do kterého společenství ho Pán volá. Překvapivě nešel k dominikánům, mezi kterými měla rodina několik přátel, ani do benediktinské opatství v anglickém Downside, kam chodil do školy. Bylo to 15. července 1949 v benediktinském opatství sv. Mořice v Clervaux (Lucembursko), kde pocítil, že je na správném místě. Představený kláštera však shledal, že uchazeč je pro mnišský život příliš mladý, a tak po vzoru sv. Terezie z Lisieux jel Daniel Ange se svou matkou do Říma požádat papeže Pia XII. o možnost vstoupit do kláštera dříve. Papež na Danielovu žádost odpověděl: „Vyčkej v pokoji na Pánovu hodinu.“ Do kláštera tedy Daniel vstupuje až po dosažení plnoletosti na Velký pátek roku 1950. O týden později na druhou velikonoční neděli oblékl Daniel černý benediktinský hábit a začal svůj noviciát.

Po noviciátě, v roce 1952, začal studia filozofie v semináři v Aix-en Provence, které však musel přerušit z důvodů povinné vojenské služby, kterou vykonával jako ošetřovatel v nemocnici v Liège.

Přitahován příkladem Karla de Foucaulda se poohlížel po přísnějším způsobu mnišského a poustevnického života. Absolvoval tedy kratší pobyt u Menších Ježíšových bratří v Saint-Maximin (nedaleko Aix-en Provence) a o dva roky později založil komunitu Paní chudých (v org. *La Vierge des pauvres*), jejímž cílem byl mnišský život v prostotě a jednoduchosti. Zároveň v této době studoval teologii v Toulouse.

⁴⁴ srov. překlad: L'Evêque SIEMIENIEWSKI A./ Le père CHMIELEWSKI, Marek. *Rapport concernant l'attribution au père Daniel Ange du titre de docteur honoris causa de l'Université Catholique de Lublin*. Lublin: KUL, 2009.

Po nečekaném rozhodnutí svých představených, kteří jej poslali na misie, odjíždí 24. října 1958 do Rwandy, kde podobně jako ve Francii zakládá poustevnické komunity. V této zemi zůstal celých dvanáct let.

Do Evropy se vrátil v roce 1970, aby ukončil svá teologická studia na univerzitě ve švýcarském Freiburgu. Zde se setkal s Charismatickou obnovou a s novými hnutími vznikajícími v katolické církvi. V tomto čase se také dostává do kontaktu s mládeží zmítanou mnoha problémy. Svou zkušenost popsal v jedné ze svých knih takto: „*Na jedné straně jsem viděl děsuplnou duchovní poušť, kde mladí umírali žízni a na druhé straně tyto oázy života a Boží radosti, jimiž byla nová hnutí.*“⁴⁵

Po skončení svých studií ve Freiburgu byl Daniel Ange přidružen k mnišské komunitě Příbytek našeho Otce (v org. *La Demeure Notre-Père*), pět let však strávil v ústraní v poustevně v podhůří Alp. Během tohoto času, díky svým bohatým zkušenostem z misí a úvahám o morálních podmínkách panujících ve společnosti v Evropě, jež poznal během studií, učinil rozhodnutí více se zapojit do apoštolské činnosti, zejména apoštolátu mezi mladými. Daniel Ange byl 23. července 1981 vysvěcen na kněze papežským legátem kardinálem Bernardinem Gantinem během 42. Mezinárodního eucharistického kongresu v Lurdech. Bylo mu tehdy 49 let. Od té doby mohl mezi mládeží plně apoštolsky působit.

Následně začal Daniel Ange jezdit mezi dospívající a studenty na různá místa do mnoha evropských, amerických i afrických zemí. Jádrem jeho návštěv byla rozličná evangelizační setkání s mladými. Celkem uskutečnil okolo 220 evangelizačních misí do 42 zemí na čtyřech kontinentech světa. V období „perestrojky“ (1985 – 1991) několikrát cestoval na území Ruska, kde se setkal s ortodoxní spiritualitou a navázal mnohá přátelství. Více než desetkrát také přijel do Polska na pozvání místních duchovních a mládeže. Ve svých knihách často vyjadřuje svůj vřelý vztah k Polsku — rodné zemi Jana Pavla II., jehož osobu má ve velké úctě.

Všechny tyto zkušenosti a zvláště zkušenost z evangelizační misie v alpském městečku Megève pro 2500 mladých středoškolských studentů dovedly Daniela Ange k závěru, že celková evangelizace mladých je účinná skrze vzájemná svědectví mladých sobě navzájem. Proto v roce 1984 zakládá mezinárodní školu modlitby a evangelizace nazývanou „Jeunesse-Lumière“ (v překl. *Mládí-Světlo*).

⁴⁵ ANGE, Daniel. *La mission: faire aimer l'Amour*. Paris: Éditions des Béatitudes, 2006, s. 50.

Pro shrnutí, co všechno Daniel Ange svojí činností obsáhne, můžeme jeho aktivity rozdělit do pěti oblastí:

- působení ve škole JL,
- evangelizační cesty a vedení duchovních cvičení pro seminaristy a kněze,
- knižní publikační činnost (napsal téměř sedmdesát knih),⁴⁶
- psaní článků a dopisů,
- osobní zangažovanost na poli ekumenického sblížení s ostatními křesťanskými církvemi.

V roce 2009 byl Daniel Ange oceněn čestným doktorátem na Katolické univerzitě Jana Pavla II. v Lublinu. V současné době žije v malé poustevně nedaleko školy JL, kam pravidelně dochází.

2.2. Ideové základy a principy školy JL

Všichni žáci školy i členové patřící do společenství JL se snaží rozvinout křesťanskou milost. Svůj každodenní život soustředí kolem tajemství vtělení, které se aktualizuje v Eucharistii. Usilují o to stát se jejími ctiteli a stejně tak jejími hlasateli. Po vzoru Jana Křtitele se chtějí stát svědky Světla — sami žijíce jako děti Světla a toto Světlo života chtějí všude šířit. Podle svého aktuálního životního stavu a povolání střídají čas kontemplace a evangelizace.⁴⁷ Dalším společným pojátkem je úsilí vytvářet co nejvíce takových „oáz Světla“ a tím nabídnout, zvláště mladým, maximum možností, aby se nechali zasáhnout světlem a útěchou plynoucích z evangelia.

Jejich život spočívá na pevných pilířích kopírujících typickou vnitřní strukturu života v Jeunesse-Lumière, která je vystavěna na čtyřech opěrných bodech:⁴⁸

- **kontemplace** (osobní modlitba i účast na společné liturgii),
- **formace** (vzdělávání v pastorační i pedagogické oblasti),

⁴⁶ Do češtiny bylo zatím přeloženo devět knih:

ANGE, Daniel. *Homosexuální...* Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 1995.

ANGE, Daniel. *Kdo je můj bratr?* Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2010.

ANGE, Daniel. *Momentky ze života Jana Pavla II.* Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2012.

ANGE, Daniel. *Odpuštění – pramen uzdravení.* Praha: Paulínky, 2005.

ANGE, Daniel. *Pramen radosti.* Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2012.

ANGE, Daniel. *Raněný pastýř.* Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2010.

ANGE, Daniel. *Rány zhojené láskou.* Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2011.

ANGE, Daniel. *Tvé tělo je stvořeno pro lásku.* Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2013

ANGE, Daniel. *Tvé tělo je stvořeno pro život.* Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2000

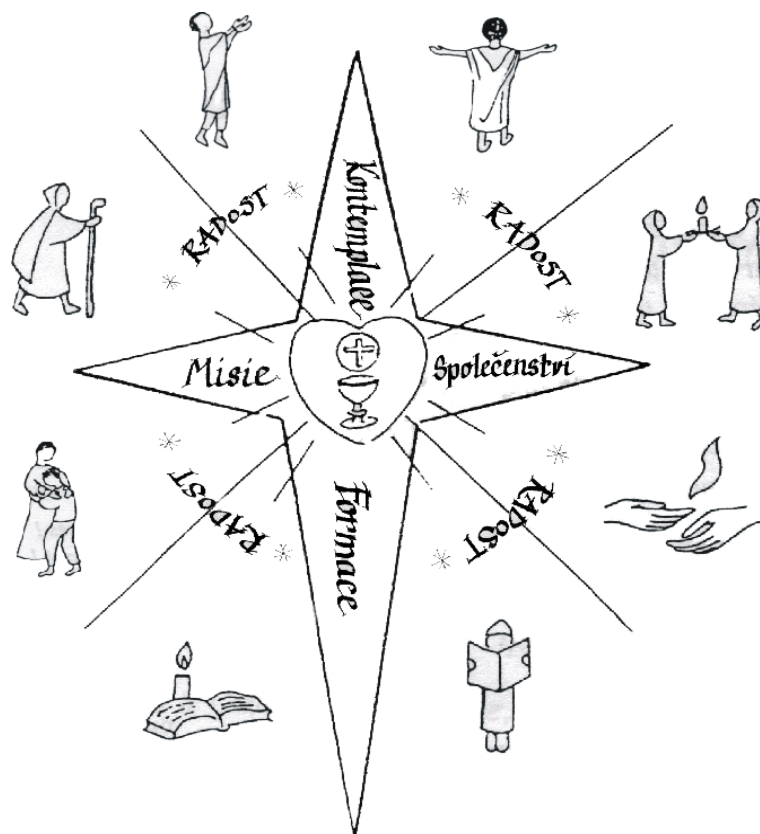
⁴⁷ srov. BENEŠ, Petr. *Formace mládeže ve škole života a evangelizace Jeunesse-Lumière.* Diplomová práce obhájená na CMTF UP Olomouc, 2000, s. 23.

⁴⁸ Status canoniques de La Communion internationale Jeunesse-Lumière, čl. 1.1.

- **společenství** (mezi sebou navzájem i s celou církví),
- **misie** (evangelizace těch nejbližších i všech, kteří radostnou Ježíšovu zvěst ještě neznají).

Teologii a spiritualitu školy JL, vybudovanou na výše uvedených opěrných bodech, velmi dobře vystihuje názorné schéma (Hvězda Jeunesse-Lumière), s nímž jsou všichni účastníci školy dobře obeznámeni důsledným studiem tzv. Knihy života (v org. *Livre de vie*), což je základní „orientační“ dokument pro každého účastníka školy JL. Kniha života je plná praktických informací, jak si dané opěrné body během roku osvojit, dále je v ní také uvedeno mnoho biblických citátů, modliteb, příkladů ze života svatých a podnětů k zamyšlení. Tuto knihu dostávají účastníci JL z rukou biskupa při slavnostní liturgii otevření nového ročníku školy.

Nákres hvězdy a vysvětlení jednotlivých paprsků zde uvedu již v překladu do češtiny — převzato z diplomové práce Petra Beneše, absolventa školy JL.

Obr. 1: *Hvězda Jeunesse-Lumière (Hvězda pro tvou noc, pro tvůj život)*

Vzorem pro život ve škole JL je způsob života prvotní křesťanské obce v Jeruzalémě. Z úryvků ve Skutcích apoštolských se dozvídáme o konstitutivních prvcích

mladé jeruzalémské církevní obce. Znak, jímž se toto společenství vykazovalo, jsou explicitně vyjádřeny ve verši: „*Vytrvale poslouchali učení apoštolů, byli spolu, lámali chléb a modlili se.*“ (Sk 2,42) Tyto čtyři činnosti určovaly život tehdejší církevní obce a mají být směrodatné také pro život společenství vytvářeného ve škole JL, díky němuž budou jeho členové schopni po vzoru prvotní církve: „...*vydávat s velkou působivostí svědectví o zmrtvýchvstání Pána Ježíše...*“ (Sk 4,33)

Podobně jako toto křesťanské společenství, vyznačuje život JL do čtyř směrů vytvářející kříž světla:

1. **Kontemplace:** modlitba
Sk 2,42: „*Modlili se.*“⁴⁹
2. **Formace:** studium
Sk 2,42: „*Poslouchali učení apoštolů.*“⁵⁰
3. **Společenství:** láska
Sk 2,42: „*Byli pospolu*“⁵¹
4. **Misie:** evangelizace
Sk 4,33: „*Vydávali svědectví o zmrtvýchvstání Pána Ježíše.*“⁵²

⁴⁹ Cesta křesťana je vždy cestou modlitby. Skutky hovoří o vytrvalosti a svornosti v modlitbě. Tak jako první křesťané, tak i žáci JL jsou vedeni k poznání, že neúnavná, důvěryplná modlitba dosahuje toho, co je v každé situaci potřebné a nezbytné: daru Ducha svatého, který lidi spojuje s Bohem i mezi sebou navzájem, poskytuje bezpečí v Boží lásce a dává obstát v každé nouzi. Prostřednictvím společné liturgie se mladí ve škole JL také učí, že modlitba je způsob a prostředek oslavy velikých Božích činů. Srov. KLIESCH Klaus, *Skutky apoštolů. Malý stuttgartský komentář – Nový zákon 5*, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 1999, str. 29, 47

⁵⁰ Stejně tak, jako v dobách prvotní církve byla pravověrnost učení poměřována na svědectví apoštolů, tak i ve škole JL se dbá, aby formace odpovídala apoštolské tradici a učení magisteria, což chrání víru před libovůlí a dočasnými moderními trendy.

Srov. KLIESCH Klaus, *Skutky apoštolů. Malý stuttgartský komentář – Nový zákon 5*, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 1999, str. 47

⁵¹ Pro prvotní církev společenství znamenalo společenství života a osudu s Ježíšem Kristem, jež vedlo k překonání osamocení mezi lidmi, kteří se stali věřícími. Sounáležitost různých lidí různého původu byla jedním z nejpřitažlivějších jevů prvotní církve. Podobně to často prožívají žáci školy JL: rok budují společenství s vrstevníky z různých zemí, kultur a sociálních vrstev. Mohou tak zakoušet, že přístup k Bohu skrze Ježíše Krista je vázán na prožívání společenství a na Kristovo přikázání lásky: „*To vám přikazuji, abyste jeden druhého milovali.*“ (Jn 15,17)

Srov. KLIESCH Klaus, *Skutky apoštolů. Malý stuttgartský komentář – Nový zákon 5*, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 1999, str. 47

⁵² Duch sv., který byl vylit o letnicích, uschopňuje apoštoly i členy prvotní obce k odvážnému hlásání slova. Svědectví o spáse v Ježíši Kristu uvolňuje síly, které obracejí osud člověka k dobrému a přivádějí ho ke zdraví a spáse. I toto mohou účastníci školy JL po vzoru prvotní církve vidět a zažívat jak na sobě samých, tak na příbězích těch, ke kterým se během pravidelných misiích JL obracejí. Tyto zkušenosti Boží přítomnosti a Božího jednání pak v účastnících prohlubují radost, novou odvahu, úctu a bázeň Boží.

Srov. KLIESCH Klaus, *Skutky apoštolů. Malý stuttgartský komentář – Nový zákon 5*, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 1999, str. 48

Tyto čtyři paprsky vycházejí z jediného středu:

5. **Eucharistie:**

Sk 2,43: „*Lámali chléb.*“⁵³

Všechny paprsky se třpytí v srdci stejné galaxie:

6. **Církev:**

Sk 1,14: „*Všichni jednomyslně setrvali na modlitbách.*“⁵⁴

A všechny jsou ponořené do jedné jediné atmosféry:

7. **Radost:**

Sk 2,46: „*V radosti a upřímnosti srdce.*“⁵⁵

V uvedeném schématu jsou patrné dvě hlavní osy:

- vertikální osa symbolizuje vztah k Bohu projevující se v kontemplaci a formaci
- horizontální osa vyjadřuje život ve společenství a misie.

V životě mladých lidí ve škole JL se střídá kontemplace s apoštolskou činností a formace mladých k evangelizaci začíná ve formaci ke správnému křesťanskému životu. Dbá se, aby během roku byly formovány všechny mohutnosti člověka: intelekt, duchovní i lidská stránka člověka. Dříve než jsou účastníci vysláni na misie, jsou na ně připravováni v ústraní, po vzoru prvních apoštolů.⁵⁶

⁵³ „Lámáním chleba“ je ve Skutcích myšleno křesťanské slavení Eucharistie. To má svůj základ v Ježíšově účasti na mnoha hostinách, při nichž se prožívalo přijetí Bohem i společenství s ostatními. Obdobně jako v prvotní církvi se všichni účastníci JL pravidelně scházejí ke společné eucharistické hostině. Slavení každodenní bohoslužby je jedním ze stěžejních bodů denního programu komunity JL a mladí jsou vedeni k uvědomění si a prožívání slavnostní dimenze liturgie jako předobrazu nebeské hostiny. Srov. KLIESCH Klaus, *Skutky apoštolů. Malý stuttgartský komentář – Nový zákon 5*, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 1999, str. 22, 47

⁵⁴ Tento verš ze Skutků apoštolů hovoří o vytrvalosti a svornosti v modlitbě vedoucí k budování a jednotně prvotní církevní obce, která svým jednáním vzbuzuje oblibu u „všech lidí“ (Sk 2,47), a tak Bůh sám může do ní přivádět další lidi, aby je spasil. Obdobně příklad života mladých ve škole JL (jednom z mnoha údů v těle Církve) přitahuje nevěřící do Církve a zbloudilé navrací zpět do společenství s Kristem. Srov. KLIESCH Klaus, *Skutky apoštolů. Malý stuttgartský komentář – Nový zákon 5*, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 1999, str. 48

⁵⁵ Pro prvotní společenství ze Skutků apoštolských je při hostině charakteristická radost z vykoupění a prostota srdce — prostě a nekomplikovaně, celým srdcem se s radostí dělí o vše, co mají a svými činy svědčí o lásce panující v první jeruzalémské obci. Stejně tak je roční společenství života účastníků školy JL prostoupeno a neseno radostnou atmosférou bratrské lásky.

Srov. KLIESCH Klaus, *Skutky apoštolů. Malý stuttgartský komentář – Nový zákon 5*, Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 1999, str. 47-48

⁵⁶ srov. BENEŠ, Petr. *Formace mládeže ve škole života a evangelizace Jeunesse-Lumière*. Diplomová práce obhájená na CMTF UP Olomouc, 2000, s. 25-27

2.3. Formační nabídka školy vůči mladým

Úvodem této podkapitoly je třeba uvést, že mladí mohou ve škole JL strávit jeden, dva a v některých případech, po důkladném rozlišení, až tři roky. Absolventi po prvním roce rozlišují, zda se cítí být Pánem voláni ke službě nově příchozím mladým. Pokud ano, zůstávají ve škole JL další rok jako tzv. starší (v org. *aînés*). Obě „skupiny“ mladých žijí jedinou komunitu tak, aby na první pohled nebylo možné rozeznat, kdo je starší a kdo je zde prvním rokem. Formační nabídka je však pro každou skupinu specificky uzpůsobená.

2.3.1. Formační nabídka pro mladé prvního roku

Mladí přicházející do školy JL jsou zde především proto, aby rozvíjeli svůj vztah s Bohem. V prostředí školy jim je umožněno zakořenit do hloubky víry skrze vzdělávání se ve fundamentální, biblické a patristické teologii postavené na věrném výkladu učení a tradice Církve. Během přednášek se také věnují aktuálním problémům společnosti nahlížených ve světle Božího zjevení.

Učí se do hloubky poznávat Církev skrze její historii a také pochopit její situaci a aktuální pozici ve světě. Jsou vedeni ke spolupráci s okolními farnostmi, zapojují se do událostí probíhajících v tamější diecézi, avšak pouze do té míry, aby vnější aktivity nenarušily běžný program školy a příliš nezatížily její komunitní život.⁵⁷

Jak jsou tyto cíle realizovány prakticky, uvedu v následující části, přičemž si posloužím páteří osou života v JL rozebranou výše.

1. *paprsek: Kontemplace*

- V osobní (soukromé) modlitbě jsou mladí vedeni k vnitřní modlitbě (k ztišení srdce a přebývání v Boží přítomnosti), dále se učí zachovávat *silentium* (od kompletáře až do skončení snídaně) a během roku jsou pravidelně do běžného programu školy včleněny tzv. dny pouště — čas vyhrazený pro zregenerování těla i duše, kdy mladí zůstávají před Pánem v modlitbě a ustávají v běžné činnosti.
- Ve společné modlitbě jsou vedeni k dennímu slavení liturgie: především slavení eucharistie, některých částí Denní modlitby církve a s pečlivostí se dbá na společné slavení velkých svátků liturgického roku (Vánoce,

⁵⁷ Statuts de l'Ecole de vie Jeunesse-Lumière, čl. 1.6-1.7.

Velikonoce, slavnosti a svátky svatých). Je zvykem, že během těchto slavností a také o nedělích se všichni oblékají do bílého oblečení.

- Mladí jsou také vedeni k modlitbě s Písmem sv. (Lectio Divina), a to četbou a rozjímáním Písma sv. buď samostatně, nebo ve skupinkách.

2. paprsek: Formace

- Vzdělávání se během prvního roku děje formou týdenních kurzů, na které jsou zváni různí přednášející. Ti musí splňovat určité kvality (pravověrnost a oddanost magisteriu) a také uzpůsobit své přednášky potřebám školy, tzn. přizpůsobení přednášek úrovni znalostí, potřebám a možnostem mladých lidí v JL a především jejich přednášky musí mladé připravit na to, aby byli schopni odpovědět na otázky jiných mladých lidí, kterým budou pravděpodobně čelit v době misií.
- První rok je věnováno dost času ke studiu Písma svatého. Mladý člověk v JL je veden k tomu, aby slovo Boží přijal do svého života jako orientační pevný bod, jako pomoc ve chvílích rozhodování. Po vzoru pronásledovaných křesťanů jsou mladí vybízeni, aby se jednotlivé texty Písma učili nazpaměť, neboť co zůstává v srdci, je pokladem, který jim nikdo nemůže vzít.

3. paprsek: Společenství

- Ve škole JL tráví mladí lidé většinu času společně (vyjma časů určených pro mlčení, duchovní obnovu nebo čas pouště) a tento způsob života se má stát prostředím, kde každý objevuje a rozvíjí své dary. Mladí se učí, jak přijímat druhého jako dar od Pána a také se učí respektu, bez něž by společný život v komunitě nebyl možný. Připomínám, že každý rok tvoří společenství JL mladí různého věku, z různých zemí, sociálních poměrů a kultur. Je zde tedy dostatek příležitostí k trénování vzájemného naslouchání, poznávání sebe i druhých a také dost „třecích ploch“, kdy do sebe členové JL „narážejí“. Tyto situace jsou pak školou odpouštění, k němuž se na začátku roku v JL všichni mladí zavazují.
- Dalším závazkem, na který jsou uchazeči upozorněni již během rozlišování svého vstupu do školy a ke kterému účastníci JL vyjadřují svůj souhlas, je tzv. „celibát lásky“ — mladí se zavazují žít celých devět měsíců (trvání jednoho ročníku školy JL) v čistotě těla, gest, postojů i oblékání

tak, aby během této doby byli skutečně soustředěni na Pána a aby dovolili i druhému žít jeho závazek v JL. Touto zdrženlivostí je ve škole vytvářen prostor k získání zkušenosti lásky silnější a hlubší, než jak ji dnes mladým nabízí svět. Mladí jsou vedeni k tomu, aby celibát lásky prožívali ne jako břemeno, ale dar od Boha. Celibát lásky s sebou nese také závazek mlčení o případných pocitech zamilovanosti až do doby ukončení daného ročníku školy JL.

4. *paprsek: Misie*

- Účastníci školy jsou skrze život v ústraní připravováni na aktivní zapojení do evangelizačních „výjezdů“. Jsou vedeni k prohloubení své důvěry v pomoc a jednání Ducha sv. a také k osvojení praktických dovedností, jak o své víře srozumitelně svědčit a komunikovat zejména mezi mladými. Osobní zkušenosti získané během misí formují především jejich odvahu a úsilí, které jsou ochotni napříště vkládat do hlásání evangelia.

2.3.2. Formační nabídka pro starší

Jak již bylo uvedeno, starší jsou ti mladí, kteří ve škole JL zůstávají déle než jeden rok proto, aby ve škole sloužili a podíleli se na formaci nově příchozích. Samotný fakt, že je jim svěřena služba a odpovědnost rozvíjí daného člověka a formuje jeho vnitřní kompetence a kvality.

Jejich život v JL se řídí vnitřním dokumentem *Služba v Jeunesse-Lumière* (v org. *Servir à Jeunesse-Lumière*) a jsou v něm vytyčeny základní principy a odpovědi na otázky: *Sloužit za jakých podmínek? Sloužit v jakém duchu? Proč sloužit a komu sloužit?*⁵⁸ Píše se v něm také o tom, že tento nový rok nabídnutý Pánu, má být skutečně rokem pro Pána.

Starší jsou tedy vedeni k tomu, aby prohloubili svůj modlitební život: je jim doporučeno prodloužit denně čas strávený modlitbou alespoň o půl hodiny déle než mladí prvního roku, jsou vyzváni k přímluvné modlitbě za ty, kteří jim byli svěřeni (po vzoru Mojžíše a Marie) a vedeni k pravidelné adoraci a „dnům pouště“ i přes množství úkolů, které život starších přináší.

⁵⁸ *Servir à Jeunesse-Lumière.*

Daniel Ange upozorňuje, že kvantita adorací se odrazí na kvalitě vztahů, že důležité věci a naléhavé úkoly budou stále, ale i uprostřed nich je nutné si najít čas na modlitbu.⁵⁹

Svůj vztah k Pánu mohou starší upevnit také skrze studium. V jejich případě se už spíše jedná o samostudium, kterému se věnují v době, kdy mladí prvního roku mají přednášky. Forma samostudia není striktně daná, může se střídat čas studia v samotě se skupinovými diskusemi starších nad společným tématem nebo se starší mohou mezi sebou domluvit, zpracovat několik témat, které si přednáší navzájem, případně si mohou občas pozvat externího přednášejícího. U starších se klade mnohem větší důraz na předávání toho, co už přijali, osvojili si, ať už formou krátkých přednášek či krátkých promluv, katechezí během společné liturgie.

2.3.3. Duchovní doprovázení

Nedílnou součástí formačního úsilí během roku v JL je duchovní doprovázení, které podporuje osobní reflexi a propojuje modlitbu, studium, vnitřní zrání i sestersko-bratrské vztahy každého účastníka školy. Mladí prvního roku a také starší ve službě jsou na začátku vyzváni, aby si pro sebe vybrali duchovního průvodce z několika vhodných kandidátů, které jim škola JL nabídne. Jsou to většinou kněží, řeholníci nebo také laici, kteří do školy JL pravidelně přes rok přijíždí a jsou dobře obeznámeni s ideovými principy školy a stylem života v JL.

Jejich hlavním úkolem je pomoci svému svěřenci na jeho duchovní cestě, vnést světlo do jeho hledání, pomáhat mu objevovat Boží vůli, společně hledat řešení problémů, ať už osobních nebo plynoucích ze společného soužití v komunitě. To vše v plném respektu ke svobodě svěřeného s cílem umožnit mu pokročit v úsilí o dorůstání do plnosti identity Božího dítěte.⁶⁰

Duchovní doprovázení mladých doplňují i další osoby: zpovědník, tzv. služebník domu (který je představeným domu, žije uvnitř komunity a bdí nad komunitním životem mladých) nebo se mladí mohou obrátit pro radu v konkrétním specifickém problému na pozvané vyučující. Starší jsou do role doprovázejících postaveni jen ve výjimečných případech a vždy po souhlasu hlavního vedení školy JL. Mladí prvního roku se však na starší mohou obrátit s prosbou o rozhovor v případech

⁵⁹ srov. BENEŠ, Petr. *Formace mládeže ve škole života a evangelizace Jeunesse-Lumière*. Diplomová práce obhájená na CMTF UP Olomouc, 2000, s. 43.

⁶⁰ srov. Livre de vie, s. 80.

nutné osobní potřeby, aby zvládli překlenout těžké období v době mezi dvěma doprovázeními, aniž by se svěřovali někomu dalšímu ze svého ročníku. Vždy jsou však mladí vedeni k tomu, aby se vyvarovali přílišnému množení rádců.

2.4. Evangelizační praxe školy

Škola JL chápe evangelizaci jako službu církvi, která je vždy předem připravovaná se schválením příslušné duchovní autority daného místa, kde bude evangelizace probíhat. Během misíí používá škola přímou evangelizaci založenou na osobních svědectvích mladých.

Misijní výjezdy se konají třikrát do roka (přibližně po třech měsících)⁶¹, trvají vždy čtrnáct dní a mohou mít různou podobu:⁶²

- misie ve školách
- misie ve farnostech
- misie formou nejrůznějších setkání

Před každými misemi probíhá přípravný týden, kdy jsou účastníci školy rozděleni do tří skupin (pokud je počet účastníků daného ročníku dostatečný), je jim sděleno, kam budou na misie posláni a intenzivně se na ně připravují. Starší jsou rovnoměrně rozděleni do stanovených skupin a jeden z nich je vždy tzv. pastýřem. Týden příprav vrcholí slavnostní bohoslužbou rozeslání, které předsedá biskup a účastníkům misie požehná. Každé skupině je předán kříž (kopie kříže z kostela sv. Damiána v Assisi) a ikona Panny Marie.

Jednotlivé dny misie jsou pečlivě naplánovány a střídají se různé podoby evangelizace. Dopoledne se navštěvují školy (v dnešní době si o návštěvu misionářů z JL žádají většinou samy, neboť škola je ve Francii už známá), probíhají různá setkání ve spolupráci s katechetickými centry a farnostmi, setkání s mladými na internátech, návštěvy nemocných, vězňů a odpoledne se mladí JL zapojují do „pouliční misie,“ během ní mimo jiné zvou kolemjdoucí na večerní program misíí.

Z této pestré škály bych se ráda pozastavila u dvou podob misíí JL, a to u setkávání s mladými ve školách, a pak u modlitebních večerů.

⁶¹ První misie se konají cca od druhé poloviny listopadu, další jsou během postní doby a třetí misijní výjezd probíhá cca v druhé polovině května.

⁶² srov. BENEŠ, Petr. *Formace mládeže ve škole života a evangelizace Jeunesse-Lumière*. Diplomová práce obhájená na CMTF UP Olomouc, 2000, s. 36.

2.4.1. Evangelizační praxe ve školách

Setkání ve škole má svou pevnou strukturu:⁶³

- **úvod:** stručné představení školy a přítomných misionářů
- **osobní svědectví:** mladí z JL povypráví jedno nebo dvě svědectví o tom, jak Pán v jejich životě působil a působí)
- **čas na dotazy:** žáci během prvních dvou částí mohou anonymně napsat své dotazy, na které pak mladí z JL odpovídají
- **zakončení krátkou modlitbou**

Misie JL jsou přitažlivé tím, že vrstevníci svědčí o Bohu a jeho konkrétních činech svým vrstevníkům, kteří prožívají podobné věci a jsou si tedy navzájem blízcí a svými příběhy vzbuzují přirozený zájem posluchačů.

2.4.2. Evangelizační praxe během modlitebních večerů

Druhým typem evangelizační aktivity je večerní modlitební program, který se odehrává v místním kostele, kde misie JL probíhá. Jeho podoba, tak jak se v současnosti užívá během misí JL, má pravděpodobně kořeny v charismatické obnově.⁶⁴ Večerní modlitební setkání⁶⁵ probíhá většinou takto:

- **kostel se dopředu připraví:** nazdobí se oltář i prostor pod ním, nachystají se malé papírky s úryvky z Písma sv. a vedle nich košík, kam bude možno položit útržek papíru s osobním úmyslem; v blízkosti dveří kostela se připraví stůl s čajovými svíčkami, bločkem papíru a tužkami
- **výstav Nejsvětější sv. oltární:** večer začíná výstavem eucharistie k adoraci přítomných misionářů, v kostele probíhají chvály a část misionářů vyjde po dvojicích do ulic pozvat ty, které potkají na setkání s živým Ježíšem
- **setkání na ulicích:** během rozhovoru misionáři danému člověku vysvětlí, s kým se můžou v kostele setkat a že bude moci na lístek papíru napsat jakoukoliv prosbu (jméno osoby), kterou by chtěl Bohu svěřit

⁶³ Ibid, s. 37.

⁶⁴ Během rozhovorů s některými absolventy JL jsme se nebyli schopni přesně dopátrat, kdo, kde a odkdy začal používat tuto formu evangelizace.

⁶⁵ Ve Francii se používá termín „veillée JL“; tento evangelizační prvek používají také v České republice bratři františkáni během tzv. Františkánských misí a nazývají jej „večer světa“.

- **čas v kostele:** po příchodu do kostela misionáři zůstávají v blízkosti pozvaného člověka, vytvoří mu prostor pro napsání prosby a nabídnou mu svůj doprovod do blízkosti Nejsvětější svátosti, kde může svou prosbu odevzdat a zároveň, pokud bude chtít, se s ním misionáři na daný úmysl pomodlí; pozvaný člověk zde také může zapálit svíčku jako znamení jeho návštěvy před Bohem. Misionáři mu také nabídnou nachystaný úryvek z Písma sv. V kostele je přítomno několik kněží, kteří jsou připraveni pozvaným požehnat nebo si s nimi v případě zájmu ještě popovídat.
- **Osobní rozloučení:** po celou dobu misionáři v kostele doprovází svého pozvaného fyzicky i v duchu modlitbou, na závěr s ním vyjde před kostel, rozloučí se a odchází opět do ulic.
- **Zakončení:** večer končí opět chválami a svátostným požehnáním.

Po ukončení misí se všechny skupiny sejdou zpět ve škole JL a proběhne společné sdílení, kterému bývá přítomen i místní biskup a kněží z okolí. Tam se vypráví tzv. *fioreti* (kvítky) — zážitky, zkušenosti z misí, což je velmi obohacující.

Rok ve škole JL končí oficiálně 24. června (Slavnost narození Jana Křtitele) a po skončení devítiměsíčního pobytu je některým účastníkům školy občas nabídnuta možnost prázdninových misí: např. někde na pláži u moře.⁶⁶

2.5. Zraněný pastýř — specifická aktivita absolventů školy

Jde o divadelní představení s evangelizačním přesahem. Vzniklo na motivy knihy Daniela Ange: *Le Père blessé* (v češtině vyšla v KNA pod názvem *Raněný pastýř*). Tuto novelu do divadelní podoby přepracovala italská umělkyně Martina Cardelli, která byla součástí hnutí *Sentinelle del mattino di Pasqua* založeného Giannim Castoranim (absolvent školy JL ve Francii), které se věnovalo evangelizaci. Martina patří mezi pět mladých, kteří se rozhodli věnovat rok či dva ze svého života, aby mohla v Itálii vzniknout evangelizační škola. Je tedy jednou z těch, kteří stáli u zrodu „dceřiné“ evangelizační školy JL — ta vznikla v roce 2007 nedaleko Florencie a Martina v ní po dva roky působila.

Po vzniku evangelizační školy bylo představení hráno jednou ročně a byli do něj zapojeni žáci daného ročníku. Do České republiky se scénář dostal díky absolventce školy

⁶⁶Dopis od absolventky školy JL Aleny Rosové, archiv autorky.

Kristýně Juráskové (roz. Hrčkové), která se italské školy účastnila ve školním roce 2008/2009 a tehdy ve Zraněném Pastýři hrála „Nevinnost“ pod režii Martini Cardelli. Od ní dostala svolení jej přeložit a převést do Čech. Během podzimu roku 2009 překládala Kristýna scénář ve spolupráci s P. Petrem Benešem (absolvent školy JL a nyní farář ve farnosti sv. Cyrila a Metoděje v Brně-Židenicích). České uvedení mělo premiéru 9. října 2010 během Františkánských misí v Liberci. Do tohoto evangelizačního představení jsou jako herci zapojeni zejména farníci ze Židenic a od jeho prvního uvedení se již hrálo na dalších třiceti místech. Autoři hry upřednostňují jako ideální místo pro provedení hry kostely, které ve svojí kráse poskytují přirozené a dokonalé jeviště. Do farností přijíždějí na konkrétní pozvání místního duchovního správce. Kontaktovat je lze prostřednictvím webových stránek,⁶⁷ kde jsou uvedeny podrobnější informace včetně fotografií a svědectví herců.

2.5.1 Nástin dějové linie příběhu a jeho evangelizační přesah

Hlavním protagonistou tohoto alegorického příběhu je mladík Emanuel, který na své životní cestě ztratil „sám sebe“: zakusil úspěch, slávu, bohatství, ale také mnoho ran a odmítnutí, která lidský život tak často provází.

Na scénu přichází ve chvíli, kdy je pro něj téměř všechno ztraceno a neví, proč dál žít. V tomto okamžiku je konečně přístupný personifikované Nevinnosti, která vychází z lůna Trojice (kulisou je ikona Nejsvětější Trojice od A. Rubleva) se základním Božím poselstvím pro každou lidskou bytost a připomíná Emanuelovi: „*Někdo Tě miluje, i když o tom nevíš!*“⁶⁸

Emanuel hlas Nevinnosti už nedokáže slyšet, ve svém srdci ji postupně umlčel a zašlapal. Nevinnost vidí, že je správný čas, aby Emanuela seznámila s Pastýřem. Divák tuší, že je to postava představující Ježíše a skrze rozhovor Emanuela s Pastýřem toto tušení nabývá stále větší jistoty, která se stane zřejmou v okamžiku, kdy Pastýř svěří Emanuelovi své jméno. Nejen že se jmenuje také Emanuel (paralela k Iz 7,14 a Mk 1,9: viditelné ztotožnění Krista s údělem hříšníka při křtu v Jordánu), ale Otec pro něj vybral ještě další jméno: Ješua.

⁶⁷ <http://www.zranenypastyr.cz/pastyr.php>, staženo 1. 6. 2019

⁶⁸ Srov. JURÁSKOVÁ, Kristýna: *Zraněný pastýř — divadelní představení pro sakrální prostor o dvou dějstvích*, 2010, str. 2, archiv autorky

Pastýř nabízí zlomenému Emanuelovi pomoc, uzdravení a nejen to, nabízí mu i své přátelství a doprovod na jeho životní cestě. Chce Emanuela seznámit se svým Otcem a svou rodinnou tzv. Radostných...to vše hned a úplně zdarma. Jedinou podmínkou je Emanuelův souhlas.

Na pozadí příběhu, který se postupně rozvíjí, mohou diváci sledovat základní linie křesťanského poselství o spáse člověka. Díky alegorickým dialogům i gestům odehrávajících se v sakrálním prostoru jako by představení umožňovalo „hmatatelněji“ uchopit a přivlastnit si Boží touhu po člověku, jeho uzdravující moc, sílu odpuštění i lásku, která neúnavně hledá všechny ztracené.

Velmi oslovující jsou momenty, kdy herci prochází mezi publikem a vtahují jednotlivce do děje tím, že stejnými gesty jako Pastýř na jevišti doprovází jeho závěrečnou modlitbu za uzdravení Emanuelových očí, rtů, rukou a nohou tak, aby mohl po vzoru svého Pastýře jít a hledat všechny ztracené v tomto světě. Posledním jinotajným gestem představení je předání bochníku chleba do Emanuelových rukou jako projevu absolutní Pastýřovy důvěry a odevzdání doprovázené slovy: „*Hle, můj život je ve tvých rukou. Učiň se mnou, co se ti zalíbí.*“⁶⁹

V tomto okamžiku děj představení končí a nastává moment jeho prolnutí do reality přítomných diváků. Římsko-katolický kněz, představitel role Pastýře, jim sděluje, že nyní „*přijde ten, o kterém to představení bylo*“ a pozve všechny přítomné k možnosti setkat se s živým Ježíšem v Eucharistii. Každý, kdo touží přijmout individuální požehnání Eucharistií, může přistoupit dopředu k žehnajícímu knězi.

Pokud nahlédneme celek představení Zraněný Pastýř z perspektivy papežova pojetí evangelizace, vidíme několik průsečíků. Divadelní zpracování dává velmi plasticky vyniknout faktu, že Emanuel (potažmo každá lidská bytost) je předmětem nekonečné Pánovy něhy a péče. Na hercích je viditelný, až přímo hmatatelný postoj důvěry v Boží lásku ke každému člověku, stejně jako radostnost, se kterou vytváří prostor a podmínky pro setkání diváků s živým Ježíšem Kristem. Také jim nechybí ochota vycházet ze své pohodlné zóny a mají odvahu riskovat neúspěch. S divadelním představením jezdí tam, kam je pozvou, a tak se zpráva o Dobrém pastýři, který je zraněný láskou k člověku už dostala na mnohé periferie.

⁶⁹ Srov. JURÁSKOVÁ, Kristýna: *Zraněný pastýř — divadelní představení pro sakrální prostor o dvou dějstvích*, 2010, str. 23, archiv autorky

2.6. Shrnutí

Obsah textu druhé kapitoly mé práce určitě nevyčerpá celkovou hloubku fenoménu Evangelizační školy JL, vždyť za svých třicet pět let své existence zasáhla a ovlivnila téměř tisícovku svých účastníků, kteří to, co ve škole formací i zkušenostmi v evangelizaci získali, nesou ve svých životech dál.

Dlouholeté trvání školy a mnohotvárnost projevů jejího působení poukazují na sílu a životnost počátečního charismatu svěřeného Bohem prostému benediktinskému mnichovi, díky jehož otevřenosti, poslušnosti, rozlišování a ochotnému následování zjevené Boží vůle se může světlo Krista šířit a zářit všem pozvaným na jeho hostinu.

3. Pokus o zhodnocení praxe školy vzhledem k požadavkům papežova učení

V této závěrečné kapitole bych ráda nahlédla praxi školy JL skrze výzvy a učení papeže Františka, jež jsem nastínila v kapitole první. Pokusím se srovnáním zviditelnit linie, v nichž praxe školy JL koresponduje s učením papeže Františka a zjistit, zda to, jak je ideově i prakticky uspořádaná, odpovídá papežovým výzvám, jež adresuje věřícím v dnešní době.

3.1. Kritéria hodnocení

Při procházení Františkových textů, promluv, homilií atd. lze vysledovat několik důrazů, jež klade na předávání evangelia v dnešním světě. Nejplastičtější jsou vidět v exhortaci *Evangelii gaudium*. Z jejího textu jsem si vytyčila čtyři kritéria pro porovnání a zhodnocení ideového zaměření školy JL, které je velmi dobře viditelné zvláště v paprscích *Hvězdy Jeunesse-Lumière*, jejíž schéma jsem uvedla v druhé kapitole práce.

Kritéria evangelizace podle papeže Františka:

- *radostnost* (a to radost z hlásané zvěsti evangelia i radost v hlásání evangelia),
- *angažovanost v misii* (uvědomění si, že každý věřící je aktivním subjektem evangelizace),
- *dynamika vycházení* (požadavek opustit komfortní zóny církevních struktur a vyjít na periferie i s rizikem neúspěchu),
- *důvěra v Boží lásku ke každému člověku* (postoj úcty vůči člověku — Bohem nekonečně milované bytosti).

3.2. Porovnání ideového zaměření školy JL s vytyčenými kritérii

➤ *Kontemplace:*

Účastníci školy jsou během roku vedeni a doprovázeni na cestě modlitby, ať už osobní či společné během liturgického slavení. Je jim vytvořen prostor pro osobní setkání s Bohem, s jeho láskou a dobrým plánem pro každého. Skrze toto setkání mladí zakouší velkou radost — jako z právě „nalezené vzácné perly“⁷⁰.

⁷⁰ Srov. Mt 13,45-46.

Tuto zkušenost během roku prohlubují, zakouší Boží přijetí i přes všechny své nedokonalosti, jsou doprovázeni a vedeni, aby se o tuto zkušenost Boží zdarma dané lásky dělili se svými vrstevníky ve škole a následně i během misí. Jejich hlásání je tedy neseno radostí a osobním přesvědčením, že Bůh je živý, plný lásky a v životě člověka koná velké věci.⁷¹

➤ **Formace:**

Formace mladých ve škole JL se děje mnoha způsoby: přednášky, katecheze, duchovní vedení, vzájemné interakce mezi účastníky školy atd. Skrze toto všechno jsou mladí vedeni k zakotvení v katolické víře, k poznání a uchopení svých osobních obdarování a k osobní zaangażovanosti. Mohou tak snáze přijmout a realizovat Kristovo povolání k hlásání evangelia.⁷² Jako velkou výhodou spatřuji to, že se hlásání evangelia „učí“ z příkladu starších (*ainés*), což dodává odvahy pustit se do evangelizace také.

➤ **Společenství:**

Každý rok se ve škole JL vytvoří z účastníků nová komunita, v níž se mladí učí žít bratrské společenství, jsou jim svěřeny úkoly týkající se praktického chodu domu i liturgie a všichni účastníci se během roku vystřídají v jejich plnění a také ve vzájemné spolupráci. Mohou tak dennodenně trénovat vycházení ze sebe, ze svého komfortu, praktikovat lásku i úctu k bližnímu a samozřejmě je také dost příležitostí k odpouštění⁷³. Díky národní, kulturní i sociální pestrosti každého ročníku JL se mladí přirozeně učí opouštět své bezpečné zóny i možné předsudky a vycházet druhému vstříc, ať už ve sdílení svých běžných potřeb a starostí nebo právě radosti z živého vztahu s Pánem. Mladí tak budují svou schopnost vyjít v lásce vstříc druhému, kterou pak prakticky uskutečňují i během misí JL.

➤ **Misie:**

Vše, co účastníci školy JL zakouší v rámci svého života modlitby a bratrského společenství v komunitě je disponuje k odvaze „...vyjít a hlásat evangelium všemu stvoření“ (*Mk 16,15*). Během opakované misijní zkušenosti mladí svědčí o své víře v Krista jak svým vrstevníkům na školách, tak i komukoliv, koho potkají na ulici, pláži či v kostelní lavici. Zakusili, že je Bůh miluje a přijímá takové, jací jsou a díky této zkušenosti mohou jít a svědčit o Boží lásce každému

⁷¹ Srov. Lk 1,46-49.

⁷² Srov. Mk 16,15.

⁷³ Srov. Mt 18,21-22.

člověku, podnikateli i bezdomovci, neboť důvěřují v Boží milosrdnou lásku a dobrý plán pro každou lidskou bytost.

Jednotlivá kritéria evangelizace se prolínají do všech paprsků Hvězdy JL, a tak radostnost prostupuje nejen modlitbu, ale také pramení z osvojených znalostí během formace, či zážitků z komunitního života i misijního hlásání. Stejně tak škola JL vede své účastníky k angažovanosti v misiích jako v jejich každodenním křesťanském životě. Podobně je to i s dynamikou vycházení a důvěrou v Boží lásku, která postupně prostupuje vnitřní postoje i vnější aktivitu mladých.

3.3. Shrnutí

V tomto uvedeném srovnání čtyř stanovených kritériích evangelizace se čtyřmi ideovými paprsky Hvězdy JL je jasně vidět, že účastníci školy se skrze její nastavení a praktické zaměření učí takovým postojům, ke kterým v dnešní době papež František křesťany vybízí.

Škola nejenom poskytuje mladým bezpečný a jim blízký prostor, kde se cítí dobře, kde mohou získat, prohloubit a sdílet osobní zkušenost s Bohem, ale také mladým dává důvěru a odpovědnost, aby se podíleli na formaci a růstu svých vrstevníků. To vše je dovršeno praktickou misijní zkušeností, kdy se účastníci JL dělí o radost „z nalezeného pokladu“⁷⁴, který právě získali, a jejich srdce je disponované „jít a hledat všechny ztracené“⁷⁵.

Pokusím-li se celkově hodnotit přínos školy JL, vnímám, že klady a obohacující zkušenosti pro život mladých věřících převažují a co víc, téměř se kryjí s požadavky papeže Františka na dnešní mladé lidi a jejich angažovanost v šíření evangelia. Jako možné úskalí vidím okamžik návratu mladých do svých domovů, kde evangelizační aktivity nemusí být tak samozřejmé a přirozené jako uprostřed společenství ve škole JL. V této situaci pak přichází na řadu hlubší ponoření a spolehnutí se na Ducha sv. a jeho vedení. Tím absolventi školy realizují další body papežova pojetí evangelizace, a to budování rozhodné důvěry v Ducha sv. a růstu „smyslu pro tajemství“ ve svém srdci.

⁷⁴ Srov. Mt 13,44.

⁷⁵ Srov. Lk 15,4-10

Závěr

Čas strávený psaním této práce byl pro mě jednoznačně přínosem. Mohla jsem hlouběji proniknout do uvažování papeže Františka a jeho texty dopadaly na mé srdce se stejným blahodárným účinkem, jako dopadají na srdce tisíců ostatních věřících i nevěřících současníků. Znovu probudily evangelizační nadšení a utvrdily mou radost z povolání.

Při zpracovávání druhé kapitoly jsem pro změnu cítila svěžest a sílu charismatu, které od Pána přijal Daniel Ange a které je stále hnacím motorem jeho díla na poli formace a evangelizace mladých a s mladými.

Ze srovnání kritérií evangelizace odvozených z učení papeže Františka s ideovými pilíři uspořádání života ve škole JL vyplynulo, že život ve škole i její evangelizační praxe jsou plně ve shodě s papežovým učením. Dalo by se dokonce říci, vzhledem k roku založení školy, že vize Daniela Ange učinit z mladých roční formací v příhodném prostředí evangelizátory svých vrstevníků, byla v pravdě prorocká.

Co se týče přínosu školy na poli evangelizace, dá se ze svědectví účastníků misí i z množství přicházejících žádostí o uskutečnění misí JL na různých místech světa usuzovat, že tato forma hlásání evangelia je účinná. Výsledky však na tomto světě kvalifikovat přesně nelze.

Během existence školy JL prošla její formací přibližně dvacítko mladých českých katolíků. Někteří z nich dokázali do českého prostředí přenést a realizovat evangelizační divadlo Zraněný pastýř, jiní prostřednictvím „poznávacích návštěv v JL“ pravidelně seznamují českou mládež s touto možností roční formace a života pro Pána a všichni usilují žít dál spiritualitu JL tam, kde aktuálně působí. Zdá se, že by bylo vhodné, aby podobná škola vznikla i na českém území. Otázkou však zůstává, zda by čeští absolventi školy JL obdrželi požehnání od místních církevních pastýřů a měli také kapacitu, dostatečné prostředky a vhodné spolupracovníky pro založení této školy v českých podmínkách. Věřím však, že díky pastoračním výzvám papeže Františka v jeho aktuální exhortaci *Christus vivit*, by mohlo na českém území z úrodné spirituality JL něco nového vzklíčit.

Seznam použitých zkratk

Mt — Evangelium podle Matouše

Mk — Evanelium podle Marka

Lk — Evangelium podle Lukáše

Jn — Evangelium podle Jana

Sk — Skutky apoštolů

EG — Evangelii gaudium

ChV — Christus vivit

JL — Jeunesse-Lumière

Seznam literatury

1. Text Bible

Bible. Písmo svaté Starého a Nového zákona. Ekumenický překlad. Praha: Ústřední církevní nakladatelství, 1988

2. Dokumenty magisteria papeže Františka

FRANTIŠEK, papež. *Evangelii gaudium.* Praha: Paulínky, 2014

FRANTIŠEK, papež. *Gaudete et exsultate.* Praha: Paulínky, 2018

FRANTIŠEK, papež. *U mne je vždy otevřeno.* Praha: Paulínky, 2014

FRANTIŠEK, papež. *Bůh je mladý.* Praha: Dobrovský s.r.o., 2018

3. Prameny

ANGE, Daniel. *La mission: faire aimer l'Amour.* Paris: Éditions des Béatitudes, 2006

BENEŠ, Petr. *Formace mládeže ve škole života a evangelizace Jeunesse-Lumière.* Diplomová práce obhájená na CMTF UP Olomouc, 2000

Dokumenty z archivu Školy JL, Pratlong, Francie: *Statuts de l'Ecole de vie Jeunesse-Lumière, Servir à Jeunesse-Lumière, Livre de vie*

L'Évêque SIEMIENIEWSKI A./ Le père CHMIELEWSKI, Marek. *Rapport concernant l'attribution au père Daniel Ange du titre de docteur honoris causa de l'Université Catholique de Lublin.* Lublin: KUL, 2009.

JURÁSKOVÁ, Kristýna: *Zraněný pastýř — divadelní představení pro sakrální prostor o dvou dějstvích,* Brno, 2010

4. Ostatní literatura

AMBROS, Pavel. *Doprovázet, rozlišovat a integrovat. Uvedení do pastorální antropologie.* Olomouc: Refugium Velehrad-Roma, s.r.o., 2016

KLIESCH Klaus. *Skutky apoštolů. Malý stuttgartský komentář – Nový zákon 5,* Karmelitánské nakladatelství, Kostelní Vydří 1999

MORAN, Michelle. *Evangelizace s odvahou a citem.* Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2015

5. Elektronické zdroje:

- <https://www.radiovaticana.cz/clanek.php?id=20157>, staženo 29. 12. 2018.
- <https://www.radiovaticana.cz/clanek.php?id=27519>, staženo 29. 12. 2018.
- <https://www.radiovaticana.cz/clanek.php?id=18249>, staženo 29. 12. 2018.
- <https://www.radiovaticana.cz/clanek.php?id=18249>, staženo 29. 12. 2018.
- <https://www.radiovaticana.cz/clanek.php?id=24351>, staženo 29. 12. 2018.
- <https://www.radiovaticana.cz/clanek.php?id=18352>, staženo 29. 12. 2018.
- <https://www.radiovaticana.cz/clanek.php?id=21816>, staženo 29. 12. 2018.
- <https://www.radiovaticana.cz/clanek.php?id=22065>, staženo 29. 12. 2018.
- <https://www.radiovaticana.cz/clanek.php?id=25168>, staženo 29. 12. 2018.
- <https://www.radiovaticana.cz/clanek.php?id=26797>, staženo 29. 12. 2018.
- <https://www.radiovaticana.cz/clanek.php?id=22342>, staženo 28. 12. 2018.
- <https://www.radiovaticana.cz/clanek.php?id=26468>, staženo 28. 12. 2018.
- <https://www.radiovaticana.cz/clanek.php?id=18928>, staženo 28. 12. 2018.
- <https://www.radiovaticana.cz/clanek.php?id=18878>, staženo 28. 12. 2018.
- <http://denikreferendum.cz/clanek/18259-frantiskovo-socialni-uceni-nad-encyklikou-evangelii-gaudium>, staženo 27. 4. 2019.
- <https://www.vira.cz/texty/glosar/evangelizace>, staženo 1. 5. 2019.
- <https://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/kerygma>, staženo 1. 5. 2019.
- http://w2.vatican.va/content/francesco/fr/apost_exhortations/documents/papa-francesco_esortazione-ap_20190325_christus-vivit.html, staženo 25. 5. 2019.
- <http://www.zranenypastyr.cz/pastyr.php>, staženo 1. 6. 2019.
- <https://www.zivotopisysvatych.sk/carlo-acutis-laik/>, staženo 3. 6. 2019.

Přílohy

Příloha č. 1: Fotografie z prostředí a činnosti Školy JL z roku 2011, Foto: Alžběta Veselá, archiv autorky

1. Škola JL: Daniel Ange při zahajovací mši sv. nového ročníku JL 27

2. Pratlong: Poustevna Daniela Ange

3. Škola JL: Zahájení nového roku školy JL 27

4. Škola JL: Průvod na květnou neděli

5. Škola JL: Služba účastníků školy u nádobí

6. Nantes — Perpignan: Misie účastníků školy

Příloha č. 2: Fotografie z divadelního představení Zraněný pastýř, Foto: Vít Kobza, archiv autorky

1. Brno-Židenice, 2011: Postava Nevinnosti

2. Brno-Židenice, 2011: Emanuel a Nevinnost

3. Brno-Židenice, 2011: Emanuel, Pastýř, Radostní

4. Brno-Židenice, 2011: Modlitba za uzdravení Emanuelových očí

5. Brno-Židenice, 2011: Závěrečné žehnání Eucharistií

